

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

XXVII. évfolyam 3. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző online folyóirat * 2020. március

A tartalomból:

2. Farsang a Szent Gellértben

3. IN MEMORIAM:
Szilágyi Ferenc

4. Kartól a szószékig

7. Dankó Béla nőnapj köszöntője

19. Farsang a Rózsahegyiben

17. 100.000 ügyfél a gyomaendrődi kormányablakban

„Ünnepeljétek ezt a nagy napot...”

Ti hét vezér véréből származott,
Ti a hazának hú fiaí mind,
Ünnepeljétek ezt a nagy napot,
Ünnepeljétek szívetek szerint.
Háromszínű tépett zászlótokat
Emeljétek büszkén, magasra föl:
A szabadság hajnalsugára az,
Mí rajta fénylik, rajta tündököl.

Ünnepeljétek ezt a nagy napot,
Mídón a fény elúzte a telet.
Mikor az ige testet alkotott,
Mí próféták lángelke hirdetett
Virágfakasztó enyhe napsugár
A természet bilincset rázta le;
S fölrazta a nagy régi tespedést
szent szabadság áldó szelleme.

E nap magyar lett újra a magyar.
E nap a nemzet ujjá született,
Honszerelem s a régi hősi kar
Ma újra fogtak hú testvérkezet.
A börtönajtón felpattant a zár,
Hogy mi rabok már nem leszünk tovább,
Turul madár szállt bécen, halmokon,
uhogta a szabadság himnuszát.

Kit úri önkény tiprott bármikor
S verejtéke barázdán gyöngyözött,
E nap szabad lett a jobbágy, a pór
S diadalt ült egy korhadt rend fölött.
Egyenlőség, testvériség szavát
Vallotta, hitte, gazdag és szegény,
Az egy magyar hazáért vert a szív
A palotákban a koldus tűzhelyén.

(folytatás a 7. oldalon)

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola hírei

2020. február 14-én megrendeztük hagyományos farsangi mulatságunkat.

A tornaterem helyett idén az aulában vonultak fel a jelmezesek, és adták elő táncos produkciójukat az osztályok. Sok ötletes, munkás, mókás, kreatív jelmezt készítettek a gyermekek és szülei. A tombolatárgyakon túl finom torták találtak gazdákra a délután folyamán. A rendezvény jó hangulatú diszkóval ért véget.

2020. február 25-én iskolánk felső tagozatos diákjaiból majd ötvenen nézhették meg a Nemzeti Színházban Petőfi Sándor János vitéz c. művének modern feldolgozását. Az ingyenes program célja, hogy magyar irodalom legszebb műveit a lehető legtöbb diák számára elérhetővé tegyék!

memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmlunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Timár Máté

Dr. Szilágyi Ferenc

író, irodalomtörténész, nyelvész, költő, filológus
(1928 - 2010)

Innét indultam, s imé, ide tért az utam meg:

Szép Körösünk partja lett puha fészkem a jó

S hű feleségemmel s immár tova csak az ághegyi csillag

Jelzi utam: bármi nagy is ez a föld

Ennél szebb helyet soha nékem adni nem adhat -

Ághegyi túlról is két könnyes csillagi szemmel

Ezt a drága hazám, bölcsőhelyem keresem.

(**Bölcsőhelyem Gyomaendrőd**, 2008. IX. 7.)

Gyoma. 1928. november 12-én született Gyomán. Édesapja dr. Szilágyi Ferenc járási tisztiorvos, a „paraszt-doktor”, „a közbaj orvosa”, akinek a Vidéki orvos című versében állít emléket. Édesanyja Szűcs Irén, „hű társam nekem ő: jobb felem, édesanyám”, Aese, Anyácskánk”. Testvérei: Irén (1927) és Ilona (1930). Tanulmányait Gyomán a Református Központi Elemi Népis-

kolában kezdte, majd középiskolás a mezőtúri Református Gimnáziumban folytatta. Mindkét hely, mindkét iskola meghatározó életében.

Gyoma. Kossuth utca, „hüvös, zöld alagút”, a legendás gesztenyefa-sor, Kner Izidor és Imre, Református Templom, Hármass- és Holt-Körös, Pocos... „Mióta eszemet tudom, az irodalom világa vonzott. Szülőházam (Gyoma, Kossuth u. 8.), s a szomszédos Kner Nyomda és Kiadó, a híres – szép Kner-kiadványok ösztönzőleg hatottak irodalmi érdeklődésemre. Legkorábbi irodalmi kísérletem és sikerem is Gyomához kapcsolódik.”

Mezőtúr. A Református Gimnázium szellemisége egy életre szól, hiszen a tudáson kívül ember tartása itt alakult ki... olyan diákok tanultak ebben az iskolában, mint Szép Ernő, Erdélyi József, Tamkó Sirató Károly... emberi helytállás, a közösségért való

tenni akarás, az egyén önmagával szemben támasztott magas erkölcsi normája... személyiségének, majdani életének is alappillérei... Itt érettségizett 1947-ben.

Irodalmi érdeklődésének megfelelően a **budapesti** Pázmány Péter Tudományegyetem Bölcsészkarára iratkozott be, magyarul angol szakra. 1953-ban szerzett középiskolai tanári oklevelet. **Mohácson** és **Miskolcon** tanított. Szakdolgozatát magyar nyelvészetből, Csokonai költői nyelvéről írta, s ennek alapján került az MTA Nyelvtudományi Intézetébe (1953-55 és 1963-1970 között) tudományos munkatársként. 1955-1963 között a Magyar Diafilmgyártó Vállalat felelős szerkesztője.

1956-ról így vall: „...**az a 12 nap fölért egész addigi életemmel...**”. Lírai naplója 1956 tragikus és örömteli eseményeiről 1994-ben jelent meg Világ csodája címmel. 1958-ban bölcsész-doktorátust szerzett, 1966-ban a nyelvtudomány kandidátusa lett. 1971-73 között a Petőfi Irodalmi Múzeum, majd 1974-93 között a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Irodalmi Tanszékének tudományos főmunkatársa. Innen került – 1993-ban – a Károli Gáspár Református Egyetem Magyar Nyelvi és Irodalmi Intézetének élére: a Bölcsészettudományi Kar dékánja lett.

„A nyelv emberéletünk csodája: ember voltunk varázslatos eszköze. Általa tudjuk magunkba fogadni a világot, általa tudjuk magunkat átadni a világnak” – ajánlja nyelvészként A magyar szókincs regényét Olvasóinak. A Magyar Rádióval hosszú, 30 éves munkakapcsolata volt, ahol élőszóban adott hangot a magyar nyelv iránti elkötelezettségének. 1994-ben az irodalomtudomány kandidátusa lett. Irodalomtörténészként a 18. századot kutatta, Csokonai, Kazinczy és Körösi Csoma Sándor életét és munkásságát... elsősorban Csokonai összes műve kritikai kiadásának sajtó alá rendezője (5000 oldalas textológiai munkája irodalomtörténeti jelentőségű... fél évszázadon keresztül foglalkozott Csokonai-val). Körösi Csoma Sándorról és Zrínyi Miklósról írt regényei az ismeretterjesztést szolgálták. Körösi Csoma alakja még diákként nyugtázta le, de szellemisége, példája egész életében jelen volt.

– Mindig írtam verseket – mondta a költő Szilágyi Ferenc. – Minden évből van úgy 5-600 versem, évenként dobozolva.” 62 éves, amikor megjelent első verseskötete Csalának és ibolyák címmel (1990), majd ezt követte a Parainesis epigrammatica (1996), Hét szűk esztendő (1998), Hon – vágy (2005), Magyar Athenas (2009). Évek alatt rendszeresen jelentek meg versei különböző lapokban: Hitel, Bárka, Édes Anyanyelvünk, Reformátusok Lapja, Új Horizont, Lyukasóra, Hol-mi, Városunk.

Szülőföldjére hetvenegy évesen költözött vissza. Nagy, nemzetépítő reformátori munkája: bibliafordítói tevékenysége. „Az életemet alakító Károli-biblia...”, az 1905–1908-as átdolgozása, nyelvi korszerűsítése, amely Nagyváradon, hat protestáns lelkész bevonásával készült. Ebbe a munkába kapcsolódott bele: a különféle átdolgozások végső egyesítése, „szuperlektorálás” feladattal. (Korábban a magyar nyelv- és stílustörténet, magyar művelődéstörténet kutatási területe volt, így nem véletlenül nevezték az utolsó polihisztorok egyikének.)

Földi életét 2010. február 17-én fejezte be 82 évesen.

(Tíz éve ment el Szilágyi Feri bácsi, Gyomaendrőd díszpolgára, író, irodalomtörténész, nyelvész, költő, filológus. A Városunk újságban halálakor megjelent összeállításból közlünk most részleteket.)

Polányi Éva

Kardtól a szószékig

Joanovics Gergely főhadnagy és Eördögh Frigyes főjegyző élettörténete

Mindig jó érzéssel tölti el az olvasót, ha egy jeles/ meghatározó történelmi esemény személyéről találunk információt, aki saját szülőföldjéről származó információkat olvashat. Jelen írásban Temesszentandrás András által szerkesztőséghez írt levele alapján szeretnék 2 gyomai születésű az 1848/49-es forradalom és szabadságharc eseményeiben résztvevő hadnagy és jegyző élettörténetét bemutatni. Temesszentandrás András családja földrajzilag elszakadt a várostól, azonban gyomai születésű és származású felmenőire családfakutatása révén talált rá. Úgy gondolom, hogy ezek azok az elemek, amelyek adalékként szolgálhatnak a településünk 1848/49-es forradalom és szabadságharc elemeiként. Jelen írás Joanovics Gergely főhadnagy és Eördögh Frigyes élettörténetét kívánja bemutatni.

„A sors, bő másfél évszázaddal korábban, személyesen is összehozta őket – 1846-ban rokonságba kerültek egymással. Mivel mindketten erősen gyomai kötődésűek, és megtalálhatók a családfánk anyai ágában...”

Joanovics Gergely 1828. 03. 01. látta meg a napvilágot, a görögkatolikus Joanovics Márk (Gyoma, 1787- Gyoma, 1846) kereskedő és Radovics Katalin (Gyula, 1793 – Gyoma 1864) nyolcadik gyermekekeként. (Temesszentandrás András, Joanovics Márk és Radovics Katalin tizedik gyermekének, Joanovics Máriának az ükunokái.) Joanovics Gergely 1848 nyarán ezredével a szerb felkelők ellen harcolt, még ez év őszén csatlakozott a honvédsereghez. A szabadságharc elején őrmesteri pozíciót töltött be majd, 1849. április 26-án hadnagy a 39/2. gyalogezredben, ill. az abból alakult 115. honvédszázalomban, a péterváradai várórségnél. 1849. szeptember 7-én a péterváradai várórséggel teszi le a fegyvert az erőd feladásakor.

1873-tól egészen a haláláig a Békés megyei honvédegyesület segélyezte. Az egylet és a halotti anyakönyv bejegyzése szerint is főhadnagy, azonban a péterváradai erőd fegyverletételénél a tisztí névjegyzékben, mint hadnagy szerepel.

A budapesti honvéd menházba 1874-ben viszik fel, ahol 1876. április 6-án, mindössze 49 évesen távozik az élők sorából. Haláláról számos budapesti újság is hírt adott. A honvédházba elsősorban a legszegényebb egykori harcosok kerülhettek be. (A későbbi leszármazottaknál felmerült a kérdés, hogyan került ilyen helyzetbe, miközben a család tagjai között találhatóunk számos tekintélyes és módos gyomai és békéscsabai rokont.

Eördögh (született: Bartholomeides) Frigyes 1817.05.05-én született Pilsen. Édesapaja Bartholomeides Pál evangélikus pilisi lelkész és pesti esperes. (Haan Lajos (evangélikus lelkész, történész, Békés megye történetének kutatója) Frigyes barátja szerint az eredeti Eördögh nevet egy szintén lelkész felmenő változtatta Bartholomaeidesre, mert „pap lévén, restellte az Eördögh nevet”.

A mezőberényi evangélikus gimnáziumban, valamint Pozsonyban végezte tanulmányait, majd Pesten tett ügyvédi vizsgát. Gyomán 1846 előtt ügyvédként dolgozott. Itt kötött házasságot 1846. június 30-án Joanovics (Jánosi) Zojnával (Gyoma, 1830.04.09. – Békéscsaba, 1884.01.11.), Joanovics Márk és Radovics Katalin kilencedik gyermekével, Gergely hadnagy húgával.

1846–48 között Békéscsaba jegyzőjeként dolgozik. Békéscsaba követeként vett az 1848-as áprilisi törvények alapján a július 2-ára Pesten összehívott első népképviselői országgyűlésen vett részt. Békéscsaba városa nagy többséggel választotta meg országgyűlési képviselőnek.

„A Táncsics megválasztásától való félelem miatt állították végül ellenjelöltként Omaszta Zsigmonddal szemben Eördögh Frigyes, a város főjegyzőjét, akit igen magas szavazataránnyal meg is választottak.” (Békés városának küldötte I végül Táncsics Mihály lesz.) Az 1848. szeptember 4-i ülésen sorsolással beválasztják a száztagú, „Bécsbe menendő küldöttségbe”. A Debrecenbe költöző nemzetgyűlésnek is tagja, mint követ. A szabadságharc leverése

után eljárást indítanak ellene, de kegyelemben részesül.

Békéscsaba főjegyzőjeként 1861-től végzi munkáját. Városi főjegyzői ideje alatt (Zsilinszky Mihály bíróval és Michnay Mihály esküdtel közösen), 1867. február 1-jén támogatási céllal szegénységi bizonyítványt állított ki Eötvös József kultuszminiszterhez ösztöndíjért folyamodó Munkácsy Mihály részére. Békéscsaba országgyűlési képviselőjének jelölik 1861-ben, de maga helyett a „nála érdemesebb” Boczkó Dánielt javasolja, aki a szabadságharc idején több vármegye, illetve Erdély kormánybiztos volt, amiért tíz évig raboskodott osztrák börtönökben.

Csabai járási főszolgabírója 1867-1871 és 1883-1884 között. Békés megye Gyoma kerületében országgyűlési képviselőnek választják meg 1869-ben és 1872-ben, mely tisztséget 1875-ig töltött be. (Eördögh szellemes példával illusztrált felszólalása olvasható az 1872. március 19-én tartott parlamenti ülés jegyzőkönyvében.)

Eördögh Frigyes 1884. június 29-én hunyt el Békéscsabán. Evangélikus szertartással 1884.06.30-án helyezték örök nyugalomra Békéscsabán, a „körösöntúli temetőben”.

Joanovics Gergely és Eördögh Frigyes élettörténetéből ki lehet látni, hogy sokan a maguk lehetőségeik szerint próbálták idején kivenni a részüket az 1848-49-es forradalom és szabadságharc küzdelmeiből. A két férfi életútjáról elmondható, hogy bár mindketten jelentős szerepet vállaltak a szabadságharcban (ki fegyverrel és ki a politika pályán), az élet azonban ellentétes irányba sodorta őket, mindannak ellenére, hogy rokoni kapcsolatot állt fent közöttük. Míg Joanovics Gergely szerényebb életet élt élete utolsó éveiben, míg addig Eördögh Frigyes jelentős politikai szerepet töltött be Békés megye életében.

Temesszentandrás András
Dávid Benjámin

Felhasznált irodalom

1848-1849 HADI ESEMÉNYEK: <http://www.bibl.u-szeged.hu/bibl/mil/1848/kronologia.html>

1848. ÉV JULIUS 2. ÖSSZEGYÜLT NEMZETI GYÜLÉS KÉPVISELŐINEK SZÁLLÁS-KÖNYV (1848): Pest, Landerer és Heckenast sajátja. 10.

BÉKÉSMEGYEI KÖZLÖNY (1878): V. évfolyam 89. szám.

EÖRDÖGH FRIGYES FELSZÓLALÁSA (1872): *Képviselőházi napló* XXIII. kötet. 14. kötet, (Haan Lajos halálának 100. évfordulója tiszteletére).

ERDÉSZ ÁDÁM (1991): Békés megye és Kossuth Pesti Hírlapja. In Erdmann Gyula (szerk.): *Körösök vidéke – Honismereti füzet*. Gyula.

GYARMATI GABRIELLA (2016): Munkácsy capriccio. In Ando György (szerk.): *Munkácsy Mihály Múzeum Évkönyve IV.* (41.). Békéscsaba, Munkácsy Mihály Múzeum 39. http://epa.oszk.hu/01500/01577/00039/pdf/EPA01577_BMMK_41.pdf

GYÁSZJELENTÉSEK GYŰJTEMÉNYE: <https://dspace.oszk.hu/handle/20.500.12346/663648;sessionid=C47FC2F6D51F3DAAE09F54C648FFB522>

Haan Lajos (1991): Békés-csaba – A város története a kezdetektől a XIX. század harmadik harmadáig, VII. Csabai honoratiorok In; Gecei Lajos – Dr. Köteles Lajos (szerk.): „Fekete könyvek” kultúrtörténeti sorozat 14. kötet, (Haan Lajos halálának 100. évfordulója tiszteletére.). Békéscsaba, Békés Megyei Közgyűlés Önkormányzati Hivatala.

HÉJJA JULIANNÁ ERIKA (2018): A közigazgatási tisztviselőkkel szemben támasztott képzési és képesítési előírások 19. századi történetéből. In Draskóczy István – Varga Júlia – Zsidi Vilmos (szerk.): *Universitas - História; Tanulmányok a 70 éves Szógi László tiszteletére*. Budapest, Magyar Levéltárosok Egyesülete.

JÁROLI JÓZSEF (1998): *Olvasókönyv az 1848-49-es forradalom és szabadságharc Békés megyei történetéhez*. Gyula, Békés Megyei Levéltár. 99-102.

JOANOVICS GERGELY HALÁLA (1876): *A Hon*. XIV. évfolyam 81. szám 3.

JOANOVICS GERGELY HALÁLA (1876): *Vasárnapi Újság*. XXIII. évfolyam 15. szám 237.

JOANOVICS GERGELY KINEVEZÉSE (1849): *Közlöny*. 91. szám. 1.

Karácsonyi János (1896): *Békésvármegye története I. kötet*. Gyula, Dobay János könyvnyomdája. 474-477.

OLÁH GYÖRGY (1886): *Békésvármegye 1848-1849 I.-II. kötet*. Gyula, Dobay János könyvnyomdája.

SEPTEMBER 4-ÉN TARTOTT XLIX-İK ÜLÉS JEGYZŐKÖNYVE (1848): 1848-ik év Julius 2-ikán Pesten egybegyűlt Nemzeti Képviselők Háza üléseinek jegyzőkönyve. 66-68. http://dlib.ogyk.hu/R/R8BGUMGPPB548FPUGI6JSR5DR8NAMPJR73Y8Q2DVRTXV865HAN-07331?func=results-jump-full&set-entry=000108&set_number=000348&base=GEN01

[Képek forrása:](#)

GYÁSZJELENTÉSEK GYŰJTEMÉNYE: <https://dspace.oszk.hu/handle/20.500.12346/663648;jsessionid=C47FC2F6D51F3DAAE09F54C648FFB522-->

EÖRDÖGH LAJOS, EÖRDÖGH TERÉZ férj, BADICS ELEKNÉ mint gyermekek, BADICS ELEK mint vő, BADICS ILONA, MARGIT, ELEK, JÓZSEF és GIZELA mint unokák, EÖRDÖGH FERENCZ mint testvér és számos rokonok szomoru szívvel tudatják édes atyjuk, ipja, nagyatyjuk, testvére és rokonuk

EÖRDÖGH FRIGYESNEK,

a csabai járás szolgabirójának, f. hó 29-én déli 2/12 óraker, 67 éves korában szívszélhűdés következtében történt gyászos elhunytát.

A boldogultnak földi maradványai június 30-án d. u. 5 óraker fognak az ág. evang. egyház szertartása szerint, a körösöntáli temetőbe, örök nyugalomra, kísértetni.

Békés-Csaba, 1884. június 29.

Béke hamvaira!

Csaba, nyom. Pevánszky Testvéreknél.

Csaba, Pevánszky L.

EÖRDÖGH FRIGYES a maga, úgy szintén gyermekei: LAJOS, TERÉZ, férjezett BADICS ELEKNÉ, valamint unokái: ILONA, MARGIT, ELEK, JÓZSEF és GIZELLA; BADICS ELEK mint vő; a testvérek JÁNOS, SÁNDOR, MIHÁLY, ANNA és MÁRIA s más számos rokon nevében szomoru szívvel tudatja áldott lelkü felesége, a legjobb anya, nagynya és napa, a szerető testvér és az önzetlen rokon

EÖRDÖGH FRIGYESNÉ szül. JÁNOSI ZORNÁNAK

f. hó 11-én d. u. fél 8 óraker, 2 heti szenvedés után, élete 54-ik, boldog házassága 38-ik évében, tudószélhűdés következtében történt gyászos elhunytát.

A boldogultnak földi maradványai f. január 13-án d. u. 3 óraker fognak a szolgabirói lak-tól, a régi posta melletti temetőbe örök nyugalomra elkisértetni.

B.-Csaba, 1884. jan. 11.

Béke hamvaira!

Katolikus oldal

„Hallgass meg minket, Úr Isten negyven napi böjtölésben!”

Szülőfalumban nagyböjt idején énekelnek egy régi éneket, melynek refrénje máig fülemben cseng: „Hallgass meg minket, Úr Isten, - Mi buzgó könyörgésünkben, - E szentséges szent időkből: - Negyven napi böjtölésben!”

A Katolikus Egyház hamvazószerdával ezt a negyven napi böjtöt kezdte meg. A készüllet szent idejét, melyben megtisztulni, felkészülni akarunk kereszténységünk legnagyobb ünnepére, a Húsvétra. Miért éppen negyven nap? A válasz egyszerű. Azért, mert a Bibliában azt olvassuk: mielőtt Jézus megkezdene nyilvános működését, elmegy a pusztába, és negyven napig böjtöl. S mi, katolikus keresztények úgy érezzük, hogy Jézus példát akar szolgáltatni nekünk, hogy mi is felvállalva a böjti önmegtagadást, lemondásokat, így készüljünk arra, hogy az ő dicsőséges feltámadását megünnepeljük.

A nagyböjti szent idő külsőségeivel is figyelmeztet bennünket a készülletre: a szentmiséből elmarad a két örvendező ének, Dicsőség és az Alleluja éneklése. A liturgikus szín a bűnbánat viola színe lesz, az oltárokról, szobrok és szentképek elől eltávolítjuk a virágokat. Nagyböjt ötödik hetétől letakarjuk a keresztek lila vagy fekete leplekkel. Ezek az évezredes liturgikus mozzanatok mind arra intenek bennünket, hogy ez most egy szent idő: az önvizsgálat, a bűnbánat, a bensőséges imádság, az önmegtagadás negyven szent napja.

A nagyböjt két napján: hamvazószerdán és nagypénteken szigorú böjtöt tartunk: teljes hústiltalom mellett napi háromszori étkezés megengedett, de csak egyszeri jóllakással. A nagyböjt többi péntekén a hústiltalom megtartása kötelező. A nagyböjt folyamán tilos a hangos multságokon való részvétel. (Ezek a böjti rendeletek a 18-60 év közötti katolikus keresztényeket érintik kötelező módon, a többieknek csak ajánlott.)

A nagyböjt egyik kedves imádsága a Szent Keresztútjárás. Jeruzsálemben máig látogatják az odazarándokló hívek azt a tizenégy emlékhelyet, amely azon az útvonalon található, amit a megkínzott Jézus, vállán a kereszttel, Pilátus házából a

kivégzés helyéig, a Kálváriáig megtett. Az Egyház különleges búcsúkat engedélyezett a jeruzsálemi zarándokoknak, akik ezt a tizenégy állomást imádkozva végigjárták. Később, a középkori keresztes háborúk, majd a muzulmán uralom miatt lehetetlenség volt egy európai embernek a szentföldre utazni. Mivel a jeruzsálemi keresztút a ferences barátok gondozásában állt, ezért a ferences templomokban felállították a tizenégy emlékhely képét („stációk”), ahol ugyanazon kegyelmekben, búcsúban részesült az ott imádkozó keresztény, mintha ugyanezt Jeruzsálemben tenné. A XVIII. századra már nem csak a ferenc-rendi templomokban, hanem minden katolikus templomban fel lett állítva a tizenégy stációs kép, amit különleges privilégiumként csak ferences rendi szerzetes pap áldhat meg.

Nagyböjt péntekéin ezt az ősi ájtatosságot végezzük tehát templomainkban. Énekelve, imádkozva végigjárjuk a tizenégy stációt, az így elnyert búcsúkat felajánlva önmagunkért, szeretteinkért s különösen a tisztító tűzben szenvedő lelkekért.

Másik kedves böjti imádságunk a Fájdalmas Olvasó, vagy Szűz Mária hét fájdalmának héttizedes rózsafüzére. A szentolvasót imádkozva, a tizedek alatt elmélkedünk Jézus szenvedéseiről és a Szent Szűz anyai fájdalmairól.

De a nagyböjti szent idő legfontosabb célja a bűnbánattartás. Az Anyaszentegyház parancsolatban kéri, hogy a szentgyónásunkat végezzük el, és legalább a húsvéti időben járuljunk szentáldozáshoz.

Kedves testvérek, ezzel a lelkülettel kezdjük el az idei nagyböjtöt. Legyen ez mindannyiunk számára az imádság, a böjt, az önmegtagadás, a bűnbánat ideje, hogy így megtisztulva, felkészült lélekkel ünnepelhessek majd az Üdvözítő feltámadásának szent ünnepét.

Czank Gábor
plébános

„Ünnepeljétek ezt a nagy napot...”

folytatás a címlapról

E nap hozsannát zengjen ajkatok.
Gyúljon öröme magyar ajkatok,
Mit megszereztek ósapáitok:
E nagy eszméktől el ne térjetelek.
Úgy kívánja zászlónk becsülete,
Melyre sokszor reáfreccsent a vér,
Mondhassuk, hogy nem volt hiába,
Amíg e földön csak egy magyar él!

Hozsánna néked tavasz virága,
Kit napsugár a földből felfakaszt,
Odatűzünk hittünk zászlójára,
Hogy hirdess, hirdess újra egy tavaszt.
Mert te hoztad reánk e szent napot,
Mert itt fogamzik lelkünk ihlete:
Magyar szabadság, egy új március,
Áldjon meg a magyarok istene!

Gyoma, 1925. március 15.

Megjelent: *Dr. Kató József Krónikás könyve.[1927] p. 216-218.*

Köszönet

A 2020. február 4-i viharos erejű szél megbontotta a hunyai templom tetejét. A helyreállítás összegéből nem mindent fizetett ki a biztosító. Ugyanis úgy van megkötve a Püspökség és a Biztosító között a szerződés, hogy 50.000 Ft önrészt kell a plébániának fizetnie. Ezért a templomtetőben okozott viharkár önrészeire adományokat kértem Önöktől. A február 16-i hunyai templomi gyűjtésben 45.500 Ft adományt kaptunk erre a célra. Ezen kívül is kaptunk még adományokat erre a célra. Az Isten fizesse meg! Köszönöm szépen! Örülök neki, hogy ennyire szívükön viselik a hunyai templomot! A tető kijavítása azóta már megtörtént. A mestereknek már ki is egyenlítettam a számlát.

Jakab Zoltán Tibor plébániai kormányzó
Szent László Király Plébánia

Dankó Béla
országgyűlési képviselő

NŐNAPI KÖSZÖNTŐ

Kedves Ünnepeltek, Tisztelt Hölgyeim!

Nincs olyan csodája a világnak, mely önmagában mutatná meg lényegét, hiszen minden, amit szemlélünk, valaminek a tükrében, valamihez viszonyítva mutatja meg valódi arcát, igazi értékeit. A fény, a sötétségtől elszakadva jelenti az elbűvölő újat, de a dallamnak is el kell válni a csendről, hogy szárnyra kelve varázslattá váljon. Az emberi lét valódi értékei is efféle kettősségben bontakozhatnak ki igazán, a kettősségben, mely a teremtés bölcsességével nővé és férfivá formálta az embert. A nemzetközi nőnapon ezen nagyszerű munka, vagyis a teremtés legszebb, legtitokzatosabb és talán túlzás nélkül mondhatom, megszerethetőbb kincsére, a nőre tekintünk az ünnep fényében. A nőkre, vagyis Önökre, akik érzékenységet, harmóniát, kitartást kaptak feladataik mellé, Önökre, akik érthetővé teszik a múltat, szerethetővé a jelent és vágyott kincscé emelik az önmagukban hordozott jövőndőt.

Férfiként létezve általában határozott célok, tervek mentén járjuk be az imént említett idősíkokat, ám talán éppen ezért hajlamosak vagyunk arra is, hogy a bennünket körülvevő világot épp ezen célok néha igencsak szűkre szabott szűrőjén keresztül szemléljük csupán. A világ teljességéhez önmagunk teljességén keresztül vezet az út, vagyis a nő és a férfi megbonthatatlan egységén, egyensúlyán keresztül. Erről szól már az anya-gyermek kapcsolat, ezen egymást kiegészítő harmóniára épülnek a sikeres férfi-nő munkakapcsolatok milliói éppúgy, mint az emberi kapcsolatok legszebbikének, a szerelemnek hatalmas kincsei, energiái is. Úgy lenne igazságos, ha a mindennapok együtt eltöltött pillanatai, dolgos és tanulságos órái mind, mind tükröznék mindazt a hálát és csodálatot, amit férfiként érzünk Önökre, szereteágozó teljesítményeikre gondolva. Ám ezen területek meglehetősen sokoldalúak, emberi létünk minden pillanatát behálózzák, így – valljuk be – a hála, a köszönet kifejezése gyakran áldozatul esik a hétköznapi rohanásának. Pedig nap, mint nap elmondhatnánk: köszönjük. Köszönjük a szeretetet, a türelmet éppúgy, mint a törődést és a megértést. Hiszem, hogy nem véletlen, hogy ide, a kibontakozó tavasz kapujába került a nemzetközi nőnap ünnepe. A természet újjászületésének optimizmusa, a megélenkülő élet lendülete önkéntelenül is Önöket, hölgyeket juttatja eszünkbe, s éppúgy tisztelettel tekintünk mindannyiukra, mint a tavasz megannyi csodájára. Kívánom, hogy tapasztalják ma ezt meg egy-egy hálás szó, egy szál virág formájában.

Isten éltesse valamennyiüket nőnap alkalmából épp úgy, mint áldásos életük minden percében!

Dankó Béla
országgyűlési képviselő

2020. február 13-án rendkívüli ülésen tárgyalta a Képviselő-testület Gyomaendrőd Város Önkormányzatának költségvetését, valamint döntött az intézményvezetők illetményének meghatározásában és a közfoglalkoztatási pályázatok benyújtásában.

Az önkormányzat 2020. évi költségvetési rendelet-tervezetének kidolgozása során Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény volt az irányadó, melyet az Országgyűlés 2019. július 12-ei ülésén fogadott el.

A város jegyzője által előkészített költségvetési rendelet-tervezetet a polgármester február 15-éig nyújtja be a Képviselő-testületnek, mivel a Költségvetési törvényt az Országgyűlés a naptári év kezdetéig elfogadta.

A 2020. évi költségvetés előkészítése a költségvetési koncepció összeállításával indult. A Képviselő-testülete 2019. december 19-én tartott ülésén fogadta el az Önkormányzat 2020. évi költségvetési koncepcióját és abban meghatározta azokat a célokat, illetve feladatokat, amelyeket a költségvetés készítés további szakaszaiban meg kívánt valósítani. A koncepciót követően 2020. január 30-án tárgyalta ismételtén a testület a város 2020. évi költségvetési tervezetét, majd a február 13-ai ülésén alkotta meg a 2020. évre szóló költségvetési rendeletét.

A költségvetési rendeletben működési hiány nem tervezhető, így a költségvetés egyensúlyának biztosítása céljából felülvizsgáltuk a bevételi forrásokat, illetve rangsoroltuk a kiadásokat.

A költségvetési rendelet-tervezet intézményvezetőkkel történő egyeztetésére 2020. január 27-28-án került sor. Az érintett intézményvezetők és gazdasági társaság vezetők egyet értettek az adott intézmény, illetve gazdasági társaság költségvetésének fő számaival.

Az Önkormányzat rendelkezésére álló bevételi források közül a legnagyobb részarányt az állami támogatások jelentik, melynek összege meghaladja az 1 milliárd 31 millió Ft-ot, a másik jelentős tétel, amely a működési kiadások finanszírozását szolgálja, a helyi adóbevételek mintegy 460 millió Ft összege.

A bevételek között a nyertes TOP-os támogatások is megjelennek, részben előző évről áthúzódó forrásként, úgy mint a Kállai Ferenc Művelődési Központ felújítása, a Gyomai városrész központjának rehabilitációja, illetve a Gyomai háziorvosi rendelő energetikai korszerűsítése, továbbá új nyertes projektről is beszámolhatunk. 2020. január 22-én értesült az Önkormányzat, hogy a TOP-1.4.1-19 kódszámú, 28 férőhelyes bölcsőde építési projektünk 220 millió Ft összegű támogatásban részesült, melynek kivitelezését 2020. évre tervezi a város.

A kiadások tervezésénél általános elv volt, hogy a betervezett kiadások a várható infláció (2,8%) mértékével növekedhetnek az előző év terv számaihoz képest, illetve a feladat növekedésből adódó többlet kiadásokat és a feladat ellátási telephely változásához kapcsolódó plusz kiadásokat vettük figyelembe. A település segélyezési feladatokra 52 millió Ft-ot tervez felhasználni.

Az önkormányzat önként vállalt feladataihoz kapcsolódó kiadások tervezésénél a 2019. évi összegeket vettük alapul. A Sport Alap kerete 2020. évben 14.500 E Ft, a Közművelődési Alap 6.300 E Ft, a Civil Alap 900 E Ft összegben került meghatározásra, az Idegenforgalmi Alap 3.500 E Ft összegben, a Környezetvédelmi Alap 4.500 E Ft összegben lett elfogadva. A városi rendezvényekre 12.500 E Ft került elkülönítésre.

A fejlesztési célú kiadások között a 2019. évről áthúzódó beru-

házások kerültek megtervezésre, az önkormányzat és az intézmények által szükségesnek tartott fejlesztések, felújítások, valamint a testület által korábban hozott döntések kerültek beépítésre. A fejlesztések között megjelennek a nyertes TOP-os és egyéb forrásból finanszírozott projektek tervezett kiadásai is.

2020. évben is tervezi a Képviselő-testület járdák, utak felújítását, utak és parkolók építését, a közvilágítási hálózat bővítését, a gypmesteri telep fejlesztését, óvodák felújítását, temetőink felújítását, fejlesztését, továbbá a fürdőben egy csúszdapark kialakítását.

Az Önkormányzat 2020. évi költségvetésének fő számai:

Megnevezés	2020. évi tervezett számok ezer forintban
Intézményi működési bevétel	130 806
Működési célra átvett támogatások	443 151
Közhatalmi bevételek	459 260
Önkormányzatok működési támogatása	1 031 329
Működési célú finanszírozási bevétel	73 970
Működési bevétel összesen	2 138 516
Felhalmozási bevétel	56 347
Felhalmozási célra átvett támogatások	229 605
Felhalmozási célú finanszírozási bevétel	733 708
Felhalmozási bevétel összesen	1 019 660
BEVÉTELEK MINDÖSSZESEN	3 158 176
Személyi juttatás	600 732
Munkaadókat terhelő járulékok	96 501
Dologi kiadás	533 602
Működési célú pénzeszköz átadás	761 568
Működési céltartalék	93 943
Ellátottak pénzbeli juttatása	52 170
Működési kiadás összesen	2 138 516
Felújítás	337 070
Beruházás	650 750
Egyéb felhalmozási kiadás	31 840
Felhalmozási kiadás összesen	1 019 660
KIADÁSOK MINDÖSSZESEN	3 158 176

Tervezett felújítások és fejlesztések adatok ezer forintban

Felújítások	
Gyomaendrőd Város Önkormányzata	334 757
Járdafelújítás támogatási alap	2 500
Járdafelújítás	5 000
Fő út 81/2. felújítása	3 000
Utak felújítása	20 000
TOP-7.1.1-16-H-ERFA Kulcs Program	32 054
Vízmű rekonstrukciós munkák 2020. évi bérleti díj terhére	12 000
Móra Ferenc utca útburkolat felújítása	11 000
Népligeti úti járda felújítása	4 500
Október 6. ltp zöldterület fejlesztés	2 500
Képtár homlokzat javítás	2 500
Tulipános óvoda felújítás	1 100
Vásártéri óvoda felújítása	3 000
Selyem úti óvoda felújítása	1 500

TOP 2.1.2-16-BS1-2017-00001. Gyomai városrész központjának rehabilitációja	192 398
TOP 2.1.2-16-BS1-2017-00001. Gyomai városrész központjának rehabilitációja önerő	6 682
TOP - Gyoma háziorsvosi rendelő energetikai felújítása önerő	2 652
TOP - Gyoma háziorsvosi rendelő energetikai felújítása	21 871
Liget Fürdő felújítások	10 000
Határ Győző Városi Könyvtár épületének felújítása	500
Gyomaendrődi Közös Önkormányzati Hivatal	0
Határ Győző Városi Könyvtár	800
Épület felújítás	800
Kállai Ferenc Művelődési Központ	0
Irodaépület felújítása	0
Gyomaendrődi Család- és Gyermejkölési Központ	1 513
Épület felújítás	1 513
Szent Antal Népház és Művelődési Ház	0
Városi Egészségügyi Intézmény	0
Gyomaendrőd Város Önkormányzat felújítások összesen	337 070
Beruházások	
Gyomaendrőd Város Önkormányzata	622 480
Parkoló építés	18 000
Közvilágítási hálózat bővítése	5 000
Közvilágítási hálózat bővítése 2019. évről áthúzódó	378
Műszaki ellenőrzés utépítés 2019. évről áthúzódó	330
Víziközművek energiahatékonyságának fejlesztése VEF-2019-44	24 444
Ünnepi díszvilágítás	3 000
Gyepmesteri telep fejlesztése	2 000
Térfigyelő kamerarendszer felszerelése 2019. évről áthúzódó	1 540
Temetői szoftver vég számla áthúzódó	450
Informatikai beszerzések (elektronikus ügyintézés, honlap fejlesztés, PC beszerzés, szoftver megújítások, beszerzések)	7 450
Új TESZK készítése	35 019
Holtágak vízutánpótlásának helyreállításának előkészítése	5 000
Irodai bútor beszerzés	1 700
Fürdő csúszdapark építés és eszközbeszerzés	184 150
Gyomai körtöltés vízjogi engedély	1 400
Templomzugi ivóvízhálózat kiépítése	5 000
Sportudvar kialakítása Rózsahegy K.Ált.Iskola önerő	5 552
Sportudvar kialakítása Rózsahegy K.Ált.Iskola	16 656
Vízműsor felszámolása	20 000
TOP-1.4.1-19-BS1-2019-00007 Bölcsőde építés Gyomaendrődön	212 248
Gyomai orvosi rendelő parkoló, burkolás, kerékpártároló, klíma	6 000
Kállai Ferenc Művelődési Központ épületének villamoshálózat rekonstrukciója	1 800
Kállai Ferenc Művelődési Központ épületénél parkoló építése	4 000

Sportcsarnok felújítás önerő	20 000
Kamera bővítés	3 000
Hulladékgyűjtő pontokon térfigyelő rendszer kiépítése	3 500
Temetők kerítés, vizesblokk,elektromos sorompó	10 000
Selyem úti járda építés és felújítása	5 500
Hősök tere kisfeszültségű hálózat átépítése	9 525
Selyem út 124. belső átalakítás (iroda és tárgyaló kialakítás, burkolat felújítás)	4 000
Erzsébet liget nyilvános illemhely kialakítása	2 542
TOP-7.1.1-16-H-ERFA Kulcs Program tárgyi eszköz beszerzés	3 296
Gyomaendrődi Közös Önkormányzati Hivatal	300
Kisértékű tárgyi eszköz beszerzés	300
Határ Győző Városi Könyvtár	500
Kisértékű tárgyi eszköz beszerzés, hangosítás	500
Gyomaendrődi Család- és Gyermejkölési Központ	200
Kisértékű tárgyi eszköz beszerzés	200
Kállai Ferenc Művelődési Központ	6 500
Tárgyi eszköz beszerzés (asztal, paraván, telefonos applikációs játék-5500)	6 500
Szent Antal Népház és Művelődési Ház	770
Kisértékű tárgyi eszköz beszerzés (udvari kiülő, kiállítás bővítés bárka, 50 db tárgyalószék)	770
Városi Egészségügyi Intézmény	20 000
Eszközbeszerzés (röntgen beszerzés, számítógépes hálózat csere)	20 000
Gyomaendrőd Város Önkormányzat beruházások összesen	650 750
Egyéb felhalmozási kiadások	0
Gyomaendrőd Város Önkormányzata	0
Felhalmozási célú támogatásértékű kiadások	5 816
Gyomaendrőd, Csárdaszállás, Hunya Kistérségi Óvoda fejlesztési igény	5 184
Támogatás visszafizetés TOP 2.1.3 Fűzfás zugi átereszt	245
Támogatás visszafizetés TOP 2.1.3 Csókás zugi átereszt	132
Támogatás visszafizetés TOP 2.1.2-15 Endrődi városrész rehabilitációja	255
Felhalmozási célú pénzeszközátadás államháztartáson kívülre	7 982
Szennyvízcsatlakozás támogatási alap	1 166
Környezetvédelmi alap pályázható keret	4 500
Közalapítvány Gyomaendrőd Város Közgyűjteményeiért részére Kubinyi támogatás	2 316
Felhalmozási célú kölcsönök nyújtása	0
Felhalmozási céltartalék	18 042
TOP és egyéb pályázati saját erő tartalék	12 757
Interreg pályázat önerő	1 839
VP Rózsahegy Alapítvány (rendezvénysátor, sörpad) önerő	1 765
VP gyepmesteri telep fejlesztése önerő	1 681
Gyomaendrőd Város Önkormányzat egyéb felhalmozási kiadások összesen	31 840

Hírek, események a Kis Bálint Általános Iskolából

Varázsceruza-Suliváró

Január 23-án ismét iskolánkban köszönthettük a leendő elsőket, akiket ebben a tanévben már többször is szívesen láttunk különböző iskolába hívogató programmal. Ez alkalommal a „varázsceruza” foglalkozáson vehettek részt, ahol egy kicsit igazi iskolásnak érezhették magukat. Megtanultak egy ceruzafogó mondot, formákat, betűelemeket rajzoltak; építőkockával számoltak; puzzle állatokkal kirakóztak és egy Zingo nevű figyelemfejlesztő játékkal tölthették kellemesen azt a 45 percet, amíg a szülőknek egy iskolaérettségi tájékoztatót tartott két szakember. Miután a gyerekek végigjárták mind a 4 állomást, ajándékkul egy „varázsceruzát” választhattak, aminek birtokában biztosan öröm lesz szeptembertől a sulikezdés.

Szép Magyar Beszéd Verseny

2020. február 12-én a mezőberényi Orlai Petrics Művelődési Központ könyvtárában rendezték meg a Kazinczyról elnevezett szépen beszélő, szépen olvasó versenyt. Az 5-6. és 7-8. osztályos diákoknak egy szabadon választott és egy kötelező szöveget kellett felolvasniuk. Iskolánkban három tanuló nevezett a versenyre, kiemelkedő teljesítményük miatt mindhárman dobogós helyezettek lettek. Molnár Tímea 7. c osztályos tanuló: első helyezés, felkészítője: Tóthné Kele Ágnes, Kiszely Kitti 6. osztályos tanuló szintén első helyezett, Uhrin Andor 8. b osztályos diák pedig harmadik helyezett lett. Felkészítőjük: Hunya Jolán tanárnő. A regionális versenyen Tímea fogja képviselni iskolánkat!

Ajándék színházlátogatás

A Lázár Ervin Program keretében 2020. január 24-én a 3. a és 3.b osztályos tanulók a Békéscsabai Jókai színházban megtekintették az Egri csillagok című történelmi musicalt, amely Gárdonyi Géza regénye alapján készült. A zenés, táncos darab nagyon tetszett a tanulóknak.

Vidor délután

Bici nénivel

A gyerekek körében népszerű programra került sor péntek délután, a VIDOR napra. Sok érdekes és vicces produkció nevelhetünk, szórakozhattunk alsós és felsős tanulók előadásában. Voltak osztályok által előadott énekes, táncos műsorszámok, volt mesedrab, bűvészprodukció, reklám blokk, a legbátrabbak pedig viccekkel tornáztatták a nevetőizmainkat. A program végén megkérdeztük az ellátogatott nyugdíjas pedagógusoktól: „Hogy tetszik lenni?”

Kisdiákok Bálint-Valentin Napi Programsorozata

Álarcban

Osztályok képviselőivel

Kötélhúzás diák módra

A XVII. Bálint-Valentin Napi Programsorozat a „Szabad a játék!” jegyében zajlott a kisdíjak nagy örömeire, hiszen a játékból sosem elég! A Bálint-Valentin Nap egyben a diákok fordított napja is, amikor az iskola tanulói diákvezetőket választanak. Az osztályközösségek szavazatai alapján a kisdíjak diákigazgatója Varjú Zselyke 4. a, diákigazgató helyettese pedig Furka Rebeka szintén 4. a osztályos tanuló lett. A nagydiákok Szunyog Hanna és Tarnóczki Zsanett 8. c osztályos tanulókat választották. A kisdíjak Bálint-napi népszokásokat tanulmányoztak, és farsangi dalok, rigmusok, téli mondókák tanulásával készültek fel a farsangra. A felsőbb évesek egy kiválóan megszervezett és kivitelezett játékos délelőtti vetek részt, egyszerre több helyszínen játszhattak együtt és egymás ellen az évfolyamok. A Bálint napot színes, előzetes programok tarkították. Többek között február 12-én megrendezték a IV. Bálint Napi Szimultán Sakk délután, ahol Vitéz Sinka Brigitta, 92 éves sakkmesterrel játszhattak a gyerekek és felnőttek. Február 13-án délelőtt a diákvezetők kampánya mellett farsangi óriástót töltöttek ki a gyerekek, délután pedig az osztályközösségek hat helyszínen tanulhattak közösség - és mozgásfejlesztő játékokat. A nagyok a Varga Lajos Sportsarnokban egy igazán újszerű és ötletes sorversenyen mérhették össze tudásukat, előtte azonban minden közösségnek volt egy rendhagyó órája, ahol meghívott vendégek, vagy maguk a diákok tartottak előadásokat érdekes témákról: volt kutyás-papagájos bemutató, de akadt olyan helyszín is, ahol a településen működő sportegyesületeket mutatták be a diákok. A népszerű Activity-t is játszottak a gyerekek, ahogyan megpróbálták kirakni a kirakhatatlannak tűnő puzzle-t is. Az egyik közkedvelt közösségépítő játéknak, a „székfoglalónak” is nagyon örültek a diákok. Befejzőképpen a nap leglátványosabb jelenete a Sportsarnokban zajlott: a diákok és a pedagógusok kötélműzettel próbálták eldönteni, a jövőben ki áll a katedra egyik, illetve másik oldalán. A kiskisiskolások Bálint Napi Kavalkádjá a hangulatos télbúcsúztató Kiszéégetéssel, majd az osztályok farsangi mulatságával zárult.

A „Kisbálintos” diákok és pedagógusok köszönetet mondanak a szülők, a Gyermekéért Alapítvány, a Szülői Munkaközösség, valamint az iskola Diáksport egyesületének támogató segítségéért.

BUDAPESTIG ÚSZHATNAK

A Diákolimpia körzeti úszóversenyén remekeltek iskolánk diákjai, és ezzel sokan kivívták a lehetőséget arra, hogy a megyei döntőben bizonyítsák tudásukat. Február 5-én 16 gyerekkel indultunk útnak a Békéscsabán megrendezett döntőre. Minden versenyzőnk várakozáson felül szerepelt. Sokan úsztak egyéni csúcsokat, és végeztek pontszerző helyen. A dobogóra is több diáknak sikerült felállni. Két tanulónk az első helyen végzett, ők azok, akik megyénket képviselik március 15-én, Budapesten, az országos döntőben: Sebestyén Máté (IV. korcsoport) és Varjú Zétény (III. korcsoport) 100 méteres mellúszásban állhat majd a rajtkőre.

Dobogós úszók

A Békés Megyei Diákolimpia Úszó dobogós és pontszerző helyei:

Sebestyén Máté: 100 m, mell: I. hely
 Varjú Zétény: 100 m, mell: I. hely
 Szunyog Hanna: 100 m, mell: II. hely
 Sebestyén Máté: 100 m, gyors: II. hely
 IV. korcsoport fiú 4-szer50 méter gyorsváltó (Sebestyén Máté, Hermeczi Richárd, Varjú Marcell, Oláh Zsombor) II. hely

Szunyog Hanna: 100 m, gyors: IV. hely
 Vaszkán Milán: 100 m, mell: IV. hely
 Varjú Zétény: 100 m, gyors: IV. hely
 III. korcsoport fiú 4 -szer 50 méter gyorsváltó (Erdélyi Péter, Vaszkán Milán, Varga Krisztián, Varjú Zétény) IV. hely
 Varjú Zente: 50 m, mell: V. hely
 Varjú Zente: 50m, gyors: V. hely

Cirkuszban a hatodik évfolyamosok

A Lázár Ervin program keretében 2020. február 26-án a 6. a és 6. b osztály osztályfőnökükkel, Jolika nénival és Balázs bácsival valamint Csapóné Papp Zsuzsa igazgatóhelyettesel a Fővárosi Nagycirkuszba látogattak. Csodálatos két órás előadást láttunk: Fesztivál plusz, Varázslatos Győztesek címmel. A közelgő tavasz hangulatát idézte meg a cirkusz fiatal tánckara, akik összekötötték az egyes műsorszámokat. A nemzetközi és nemzetközileg elismert cirkuszművészek tudásuk legjavát adták, és színvonalas műsort varázsoltak a porondra! Felléptek etiópok, amerikaiak, orosz nemzetiségűek, ukránok és természetesen magyar cirkuszművészek is. Lélegzet elállva néztük a légtornászokat, akik ide-oda röpködtek a levegő és a trapéz között, az akrobaták és zsonglőrök mutatványán szintén ámulunk. Lenyűgöző volt ló és lovasa bemutatója, összhangja. Minden lépés kidolgozva, minden ritmus a maga helyén, hibázni nem lehet. Bravúros és elegáns produkciót mutatott be Richter József és felesége: Balett a lovon címmel, és még sorolhatnánk a káprázatos, és érdekesebbnél érdekesebb látványokat. Köszönjük szépen a lehetőséget, hogy ellátogathattunk és bepillantást kaphattunk a cirkusz nem mindennapi, érdekes, izgalmas világába!

Cirkuszban

Orosz lovasok

Irodalmi oldal

Rovatvezető: Polányi Éva

Beszélgetés Szilágyi Ferenc költővel (Emlékezés halálának tizedik évfordulóján)

Én - szándékom szerint - költő vagyok. Mindig írtam verseket. A fűredi garázsom tele van dobozokkal, ezekben minden évről megvan vagy 5-600 vers, évenként, dátumozva. Nem mondom én, hogy az mind

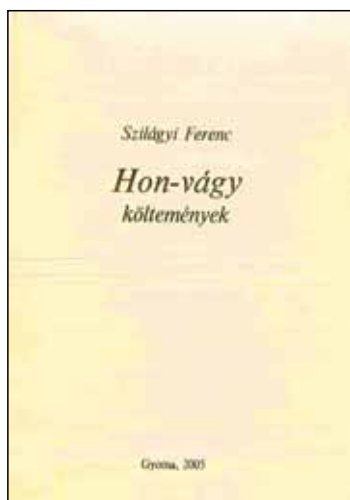
kiadásra méltó, de olyan is van benne szép számmal. Ki kell válogatni.

- Hetvenéves korodig Budapesten éltél. Akkor visszaköltöztél a szülőhelyedre. Ez igen nagy változás egy ember, különösen egy író életében. Jól gondolom?

- Bizonyára nem én vagyok az egyetlen író – bár nem tudok idézni sokat – akik életük alkonyán visszatértek szülőhelyükre vagy szülővidékükre, ahonnan írói és emberi pályájuk elindult. Nagyon érdekes fordulat ez egy író életében, hogyha ugyanott bejárja ugyanazokat a tájakat, épületeket, melyek a pszichológusok és orvosok szerint is a döntő első tíz évben körülvették és elindították. És most lemérheti egyrészt a maga írói, költői álmait és az egész akkor elképzelt jövőt, világot hét évtized múlva a megvalósítással, illetve a maga életében megvalósulttal egybe vetheti. Rendkívül érdekes és izgalmas dolog. Kétségtől emberi, írói pályámnak is egyik legérdekesebb élménye ez. Ahogy - házasságom révén - utolsó pályaszakaszomban idekerültem vissza az origóhoz, az elindító ponthoz.

- Nekem csak az a véleményem, hogy mögöttem egy teljes élet-pálya van: a Károli Gáspár Református Egyetem dékánja voltál, az irodalomtudományok doktora vagy, lehetséges, hogy Csonokairól te tudsz a legtöbbet az országban... Te pedig azt mondd, hogy el akarod végre kezdeni az életpályádat.

- Így van. Mert amit eddig írtam, jó volt, de úgy érzem csak közvetve csináltam azt, amit akartam. Most kell megteremtmem a szépírói életművem. Mert azt tartom az igaznak. Ideje, hogy most, mint 74 éves fiatal író megszülessék. Költőnek készültem, és csak 62 évesen jelenik meg egy vékony kis kötetem egy vidéki irodalmi társaság kiadásában - ez mégis tulajdonképpen kényszerpálya. Ha nyelvésznek készültem volna vagy irodalomtörténésznek, akkor rendben volna a dolog, elértem,

amit akartam. De én nem akartam tudós lenni, én költő, író akartam - akarok - lenni. Szerb Antal szerint Goethe - aki tudományokkal is foglalkozott - mindig félt attól, hogy költő helyett tudóssá lesz. Attól fogva, hogy filologizálásra kényszerültem, én is mindig félttem ettől a fenyegető lehetőségtől. Mert a tudomány sokkal kevesebbet tud megragadni az életből, mint a költészet. A költészet, az maga a teljesség, az élet teljessége. Ezért örülök, hogy most visszatérhetek oda, ahol elkezdtem az írást: a költészethez. Talán sokat elmond pályámról az alábbi rövid kis versem a hatvanas évekből:

Csokonai Epitáfiuma

A Parnasszusra mégis feljutok:
ha élve nem, hát holtan;
ha nem kellettem, míg valék,
ünnepelje a maradék
legalább azt, hogy voltam.

(A költő beszélgetőtársa volt: Szilágyiné Németh Eszter)

Bölcsőhelyemen

Innen jöttem: a Holt-Körösünk hol holdalakúan félkarral a falunk' halk-szeliden öleli.

Hajdan vadszilajon: rombolván, dűlva, miként a Történet folyamán úz, besenyő, a tatár;
ám most megszelidült – az Idő is. Zöld tükörében kertek villognak, s csőszül a barna torony,
mint nagyapám kucsmás, szálas figurája
gyermekszívemnek: bajsza a két mutató –

Mennyi idő folyt el, hogy az első házból e hányszor elpusztult falakon új falu, új fal ivelt
a buzogány-csillag pásztorkampója alatt hogy egybegyüle a nyáj, védve, ha kelle, magát:
összebb bújva a jég, a csikasz tépő foga ellen – s megmaradott!

Új ház friss cserepe pirosul sorban a víz tükrén – ahol egykor a jég sima kérgén ívelgettem a nád barna bugái alatt,
merre a nyítt faluvég nádas, ki-bedőlt nyomorából,
mint ha a hóba lapul s gőzöl üregből a nyúl - :
a nyúlgát alacsony peremét szint' meg se haladva,
szállt fel az égre a füst, ábeli áldozatul.

S nyúl szökken odább, s fácán pirosan rikkanta a torzson, fut s fel-felröppen, húzva királyi diszét,
míg a nád kámzsás csapatában a léknél meztélláb rajkó várja a fúrge csukát
tátogván levegőt szippantni ha jőne: ezüst pénzt szórva, miként gyémánt, friss havat, álmaira –
S túl a Pocos: nyáron ahová úgy szállt ki a lélek, mint sárkány a foci-pálya fölé, szabadon,
tornyozván lombon s a toronygombon túl, föl az égig:
mintha a farkába fűzve a vadliba toll húzná föl tarkán – húzó liba-ék erejével,
kék Bábelt írván Napba-törőn maga is –

El s fel véle! Ahol nincs bú, baj: az égi magasból törpül a föld gondja: kőkapu, léckerítés
egybefoly az őskert, s kerítetlen köz-ragyogásban újult Édenként ontja a föld aranyát –

Itt szálltam szabadon, s ide tértem most meg örömmel hozva a szívem, amely szállani itt tanula
s most sem nyugszik még: ahogy a föld terhít a sárkány: küzdi le tollával földi nyüggök nehezét:
közgondok terhét, oda törve egyre a Fénybe s írván is az utat: fölfele, egyre tovább!
láthatatlan szállal kötve örökre e tájhoz mert csakis így szállhat: kötve madárszabadon -

SPORT

Gála az év legjobb labdarúgói és edzői tiszteletére

A Magyar Labdarúgó Szövetség Békés Megyei Igazgatósága immár nyolcadik alkalommal rendezte meg Békéscsabán azt az országos szinten is egyedülálló díjátadó gálát, amelynek keretében a megye amatőr labdarúgásáért sokat tévő labdarúgókat, edzőket, sportvezetőket, játékosokat, valamint a sportág mecénásait díjazták. Az ünnepségre 2020. február 21-én került sor, ahol a 2019-es esztendő legjobbjait köszöntötték a Csabagyöngye Kulturális Központban.

A rendezvényen közéleti személyiségek egész sora vett részt. Eleget tett a házigazdák meghívásának az MLSZ képviselőjében Gellei Imre egykori szövetségi kapitány, Sipos Jenő szövívő, Majoros Attila Grassroots igazgatósági programvezető, Belvon Attila korosztályos válogatott edző, valamint Bazsánt József, a korosztályos válogatottak csapatmenedzsere.

Dankó Béla MLSZ elnökségi tag távolléte miatt ebben az évben Szpisják Zsolt területi igazgató köszöntötte a meghívott vendégeket.

Az esemény előéletéhez tartozik, hogy a tavaly megalakult Edző Bizottság valamennyi kategóriában összeállította a jelöltek hatos listáját, ezek alapján voksolhattak az érintett klubok vezetői. Ettől eltért a megye I. osztály, ahol 8 játékosra és valamennyi edzőre leadhatták szavazataikat. Az öregfiúk esetében a klubok tettek jelölést házon belülről, a játékosoknál pedig a megye I. osztályú keret 18 tagja közül választhatták ki a legjobbakat. A voksolás eredményeként a kategóriák első három helyezettje kapott meghívást a gálára.

A végeredmény, hogy kik nyerték a díjakat, csak a helyszínen derült ki, amikor az est házigazdája, az M4Sport népszerű riportere, Lukács Viktor kiszóltotta az érintetteket.

Sportvezetőkre és a sportot támogató személyekre is érkeztek javaslatok. Szintén díjazták a Bozsik-program legaktívabb felkészítő edzőit, valamint az év labdarúgó települését. Ez utóbbit 2019-ben Gyomaendrőd érdemelte ki.

A 2019-es évi díjazottak névsora:

Az év legjobb megye I. osztályú labdarúgója: 1. Farkas János (Kondorosi TE, Szarvasi FC), 2. Wéber László (Szeghalmi FC), 3. Balog Zsolt (Békéscsaba 1912 Előre II.).

Az év legjobb megye I. osztályú edzője: 1. Fodor Sándor (Körösladány MSK), 2. ifj. Somogyi János (Kondorosi TE), 3. Brlász István Gábor (Békéscsaba 1912 Előre II.).

Az év legjobb megye II./A. osztályú labdarúgója: 1. Mulyán Csaba (Kunágotai TE), 2. Lugasi Martin (Mezőhegyesi SE), 3. Bozsó Márk (Csanádapácai EFC).

Az év legjobb megye II./A. osztályú edzője: 1. Szikora Pál (Csanádapácai EFC), 2. Ács Levente (Mezőhegyesi SE), 3. Bíró Tibor (Mezőkovácsházi TE).

Az év legjobb megye II./B. osztályú labdarúgója: 1. Nyúl Gábor (Mezőnyer SE), 2. Hunya Kristóf Dávid (Gyomaendrőd FC), 3. Kormányos Kristóf (Magyarbánhegyesi FC).

Az év legjobb megye II./B. osztályú edzője: 1. Kocsis Zsolt (Gyomaendrőd FC), 2. Zsiga Róbert (Csorvási SK), 3. Zsiros

György (Újkígyós FC).

Az év legjobb megye III. osztályú labdarúgója: 1. Tanner Gergő (Végegyházi SE), 2. Farkas Zsolt (Szabadkígyósi SZSC), 3. Patka György (Méhkeréki SE).

Az év legjobb megye III. osztályú edzője: 1. ifj. Szabó Zoltán (Szabadkígyósi SZSC), 2. Kintner János (Végegyházi SE), 3. Cserháti István (Méhkeréki SE).

Az év legjobb játékosvezetője: 1. Telek András, 2. Bakos József, 3. Barta Tibor

Az év legjobb női labdarúgója: Fülöp Diána (Gyulai Amazonok).

Az év legjobb öregfiúk labdarúgója: Mracskó Mihály (Békéscsabai Jamina SE).

Az év veterán labdarúgója: Kovács János (Békéscsaba).

Fogyatékkal élő labdarúgója: Dimák Zsolt (Magyarbánhegyes).

„Békés Megye Amatőr Labdarúgásáért” díjban részesült: Szarvasi FC (Bencze Sándor elnök, Bukovinszky Béla alelnök).

„Bozsik felkészítő edzőként végzett kimagasló munkájáért” elismerésben részesült: Kovács Tibor (Békéscsaba 1912 Előre SE), Toldi Balázs (Gyomaendrőd GYLE), Vincze Gyula (Köröstarcsai KSK).

„Az év Grassroots-díjasai”: Bakulya Mihály, Bognár István (Békéscsaba), Kovács Pál (Magyarbánhegyes), Nemczov Róbert (Magyarbánhegyes), Páli Józsefné Edit (Kunágota), Puskás György (Békéscsaba).

Az MLSZ Grassroots-különdíját vehette át: Nagyné Bódi Katalin, Erdős Ferenc, Jakab Péter, Kajlik Péter, Szabó András, Szentléleki Béla, Tóth Márton.

Az év labdarúgó települése: Gyomaendrőd (Toldi Balázs polgármester, Pántya Sándor, Vinkovics Attila klubelnökök).

Fülöp Zoltán
forrás: BEOL

Díjátadó gála díjazottai
balról jobbra: Vinkovics Attila, Kocsis Zsolt, Toldi Balázs, Hunya Kristóf Dávid, Pántya Sándor

Egészségről-betegségről

Kedves Olvasók! Ebben a lapszámban kevésbé ismert gyógy- és fűszernövények származásával, hatásaival szeretném Önöket megismertetni, látóköriük szélesítése, a gyógynövényekkel kapcsolatos ismereteik színesítése céljából.

Ezerjófű (Centaurium erythraea)

Dél-Európából származó, a tárnicsfélék családjába tartozó gyógynövény, legkedveltebb lelőhelyei a déli fekvésű hegy- és domboldalak. Magyarországon napos, nedves réteken, domboldalakon, cserjés, homokos helyeken vadon termő, mezei növény. A mitológia szerint nevét Khiron kentaurról kaphatta, a növény latin nevének jelentése: „100 aranyat érő fű”. A magyar név alapján: „ezer bajra való” gyógynövény. Az ezerjófű a legtöbb kö-

1. kép: ezerjófű

zékori kertben megtalálható „mágikus növény” volt, a gazdaságokban is gyakran termesztették. Népies nevei: százforintosfű, cintoria, szarvasfű, hideglelés, földi epe. Keserűanyagokat tartalmaz, hatóanyagai az erythrocentaurin és az erytaurin. Az ezerjófű föld feletti virágos része (Centaurii herba) használható fel gyógyászati célra.

Az ezerjófűből készült tea szélhajtó, csökkenti a puffadásos panaszokat bélrenyheség miatti székrekedés fennállásakor. Javasolt alkalmazása gyomorsav hiány esetén, mert normalizálja a gyomornedv-termelést. Jótékony hatású gyomorhurut idején, tinktúrájának fogyasztása gyógyhatású gyomorrontás kialakulásakor. Az ezerjófű étvágy fokozó, emésztést elősegítő hatású, segíti az epe termelését és a zsírok lebontását. Javasolt az ezerjófű oldat fogyasztása zsírmáj kialakulásakor, és hatására az erek falán a meszes lerakódások kialakulása csökken. Kiváló vese- és vértisztító tulajdonságú, előnyös fogyasztása vesebetegségek és gyulladás fennállásakor.

Az ezerjófű gyorsítja az anyagcserét, így javasolható alkalmazása testsúly csökkenés elérésére fogyókúra idején. Az ezerjófű hatékony légúti hurutos megbetegedéseknél, megfázás esetén, mert csökkenti a légzőszervek túlzott nyáktermelését.

Külsőleg alkalmazva az ezerjófű frissen préselt leve fertőtlenítő hatású, csökkenti, megszünteti a sebek váladékozását. Erős forrázatával történő lemosás vagy az ülőfürdő ajánlható gombás bőrbetegségek kialakulásakor. A gyógynövény oldattal történő öblögetés hatékony fogíny vérzés- és gyulladás idején. A kis ezerjófű gyakori alkotórésze gyomorkeserűknek, likőröknek.

A népgyógyászatban általános gyengeség, láz, sápadtság kezelésére használták.

Néhány jellegzetes alkalmazásának leírata:

Emésztési panaszok esetén veszünk 5 gramm füvet és 2,5 dl vízzel leforrázzuk. 5 percig hagyjuk állni, majd leszűrjük az oldatot. Naponta 2-szer fogyasztjuk.

Lázás állapot idején: 15-30 gramm ezerjófüvet ½ liter hideg vízben áztatunk 12 óráig, majd leszűrjük. Napközben az oldatot kanalként fogyasztjuk, tea formájában. Cukorbetegeknek is ajánlott fogyasztása.

Gyomorkeserű készítése étvágytalanság, székrekedés esetén, mely máj-és vesetisztító hatású:

10-10 gramm ezerjófüvet, fehér ürmöt és vidraelevelt, 20-20 gramm kamillát és narancshéjat 2 liter jó minőségű borral leöntünk, meleg helyen áztatjuk 14 napig, majd kiperéseljük és szűrjük az oldatot. (Borókát is lehet hozzákeverni.)

Vérszegénység elleni szer: 20-20 gramm pemetefű, kakukkfű és izsóóp, 30 gramm ezerjófű keverékéből veszünk 1 evőkanálnyit és ¼ liter vízben főzzük. Ebből az oldatból javasolt reggel este, 1-1 csésze főzet fogyasztása.

Ezerjófű, fehér pemetete, kakukkfű azonos arányú keverékéből készítünk teát, és naponta 3-szor, éhgyomorral fogyasztjuk a kapott oldatot.

Csillagánizs (Illicium verum)

Dél-Kínából és Észak-Vietnamból származó fűszer, de termesztik Japánban, Laoszon és a Fülöp-szigeteken is. A csillagánizs egy örökzöld fa csillag alakú gyümölcse, édes aromájú, karakteres ízű fűszer és egyben gyógynövény is. Jellegzetes ízét az anetol nevű vegyület adja, mely megtalálható az ánizsban és az édesköményben is. A kínai konyha kb. 3000 éve használja ételek, így húsok fűszerezéséhez is. A csillagánizs a kínai 5 fűszerkeverék alkotója a fahéj, a szegfűszeg, az édeskömény és a zsecsuáni bors mellett.

A Fülöp-szigetéről Angliába Sir Thomas Cavendish angol

2. kép: csillagánizs

utazó hozta a XVI. században. A francia likőripar fontos alapanyaga, régebben az abszint előállításához is felhasználták.

Európában és Amerikában a csillagánizs ritkábban felhasznált fűszer, az ánizst helyettesíthetik vele: egy fél teáskanál ánizst egy zúzott csillagánizs helyettesít. Húsételek, dzsemek és gyümölcskompótok, valamint zöldségek és karácsonyi sütemények fűszerezésére is használják.

A hagyományos kínai orvoslás fontos része a csillagánizs. Emésztést javító hatású, csecsemőknél és gyermekeknél előforduló kólika esetén is adható. Antibakteriális és köptető tulajdonsága miatt köhögéscsillapítót készít belőle a gyógyszeripar. A csillagánizs termés 90%-át egy svájci gyógyszergyártó cég alapanyagként használja fel.

A csillagánizs hatóanyagai védenek a szabadgyökök károsításától és nyugtató hatásúak. Kedvező teájának fogyasztása egy stresszes nap utáni nehéz elalvás esetén, gyomorégés, puffadás, székrekedés kialakulásakor. A hagyományos kínai és indiai gyógyászatban felső légúti fertőzések, köhögés kezelésében alkalmazott fontos gyógynövény, immunerősítő, nyákkoldó és fejfájást csökkentő hatása miatt. Megfázás idején ajánlott naponta 2-3 alkalommal 1 csésze csillagánizs tea ivása.

Az illóolaja külsőleg, vivőolajba keverve, hát-, derékfájás, izületi-és izomfájdalmak kezelésére javasolt, naponta 2-szer masszírozzuk az érintett területbe. Gomba-és baktériumölő hatása miatt szájúregi aphta és torokgyulladás kialakulásakor naponta 2-3-szor öblögezzünk oldatával.

Ép, egész csillagánizst vásároljunk, lezárt üvegben, sötét helyen 1 évig is tárolható. Vigyázzunk, ne kever-

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium hírei

Diák járási hivatalvezetőnk – Deli Boglárka

A városban a Polgármesteri Hivatal és több intézmény szervezésében négy éve indult el az a program, melynek célja, hogy a település fiatal lakóit bevonva elinduljon egy együttgondolkodás a város vezetésében. Idén az elektronikus ügyintézés és a pénzügyi tudatosság került fókuszba. A diák járási hivatalvezetői feladatokat ellátását Deli Boglárka gimnáziumunk 11.A osztályos tanulója vette át, aki a diákönkormányzat képviselője is. Bogi fontosnak tartja a hivatallal való együttműködést és diáktársai képviseletét. Büszkék vagyunk rá!

Iskolai prevenciók program

Iskolánkban fontosnak tartjuk, hogy diákjaink prevenciók előadásokon vegyenek részt a magánéletüket érintő kérdésekben, ezért február 19-én szociális munkások látogattak el intézményünkbe és a függőség, szexualitás, zaklatás témakörben, interaktív órák keretében, pedagógus nélkül ismeretterjesztő foglalkozásokat tartottak diákjainknak.

„Keresem őszám udvarát...”

A szeghalmi Péter András Gimnázium és Kollégium kétfordulós irodalmi-, nyelvi-, és kommunikációs versenyt hirdetett 9. és

10. évfolyamos diákok részére. A vetélkedő témája: Radnóti Miklós élete és költői pályája. A verseny célja, a tanulók irodalom és nyelvészet iránti érdeklődésének felkeltése és kommunikációs képességük fejlesztése. Gimnáziumunkból a 10. évfolyamról 2 csapat nevezett a megmérettetésre. Mindkét csapat a döntőbe jutott, amelyet február 14-én rendeztek meg. A „Szent mákok”, Bán Kitti, Tóth Sári, Mészáros Kata a 4. helyet szerezték meg a színvonalas versenyen, a „Fifik”, Lajter Dorina, Mile Ákos, Varjú Zsolt pedig a 6. helyen végeztek. Felkészítő tanáraik: Bernáthné Butsi Erika és Debreceniné Barancsi Emese. Büszkék vagyunk rájuk!

Kardamom (Elettaria cardamomum)

Dél-Indiából, Ceylonból és Malajziából származó fűszernövény, de Indiában és Guetamalában is termesztik. A növény a gyömbérfélék családjába tartozik, természetét hasznosítják fűszerként; nevének jelentése: „a szív fűszere”. A kardamom a vanília és a sáfrány után az egyik legdrágább fűszer. A kardamom zöld változata a legelterjedtebb, balzsamos aromájú. A fekete színű termék erős, karakteresebb, füstös ízű; a fehér kardamom a zöld színű termék halványított változata.

Az ókori egyiptomiak, görögök és rómaiak is ismerték, Indiában kereskedtek vele, a fűszerek királynőjének tartották. A görögök és a rómaiak illatszereket illatosítottak vele, gyógy- és fűszernövényként egyaránt népszerű volt. A Skandináv országokba a vikingek révén jutott el.

A kardamom előnyös hatású gyomorégés, fokozott gyomorsavképződés, gyomorhurut és székrekedés kialakulásakor. A kardamom magokat étkezés után ajánlott rágcsálni, vagy étkezés után kardamom teát lehet fogyasztani. Ha étkezések előtt fogyasztjuk a kardamomot, akkor étvágyjavító hatása is van.

A fűszer rágcsálása kellemetlen lehet esetén is ajánlott, antibakteriális hatása és kellemes illata miatt.

A kardamomban sok antioxidáns és méregtelenítő tulajdonságú hatóanyag van, a magas mangán tartalom miatt elősegíti a szervezet anyagcsere folyamataiban részt vevő enzimek hatékonyabb működését.

A kardamom vesevédő-, vizelet elválasztást fokozó- és vérnyomás csökkentő hatású. Rendszeresen fogyasztva gátolja a kalcium- és húgysav kövek képződését, segít a húgyúti fertőzések leküzdésében.

A gyógynövényben lévő hatóanyagok gyulladáscsökkentő, keringés fokozó hatásúak; asztma vagy krónikus bronchitis fennállásakor rendszeres fogyasztás esetén köhögéscsillapító tulajdonsága érvényesül. A kardamom afrodisziákum is egyben.

A kardamomot húsételek és sütemények fűszerezésére az arab és skandináv konyha használja a leggyakrabban.

Forrás:

Varró Aladár Béla: Gyógynövények gyógyhatásai

www.origo.hu - Origo

www.origo.hu/tafelspicc/20130404-fuzszerhatarozo-a-csillaganizs

Kardamom - Origo

www.origo.hu/tafelspicc/20130326-fuzszerhatarozo-a-kardamom

10. évfolyamos diákok részére. A vetélkedő témája: Radnóti Miklós élete és költői pályája. A verseny célja, a tanulók irodalom és nyelvészet iránti érdeklődésének felkeltése és kommunikációs képességük fejlesztése. Gimnáziumunkból a 10. évfolyamról 2 csapat nevezett a megmérettetésre. Mindkét csapat a döntőbe jutott, amelyet február 14-én rendeztek meg. A „Szent mákok”, Bán Kitti, Tóth Sári, Mészáros Kata a 4. helyet szerezték meg a színvonalas versenyen, a „Fifik”, Lajter Dorina, Mile Ákos, Varjú Zsolt pedig a 6. helyen végeztek. Felkészítő tanáraik: Bernáthné Butsi Erika és Debreceniné Barancsi Emese. Büszkék vagyunk rájuk!

Egyesületi bál

Február 8-án a Szent Gellért Keresztje Egyesület jótékonyági vacsorával egybekötött bált rendezett. A vendégeket a Holler Étteremben várták az est szervezői. A bál bevételét az általános iskola udvarának felújítására és bővítésére valamint a gimnáziumban a diákklub fejlesztésére szeretnénk fordítani. Köszönjük minden megjelent vendégnek a részvételt, a szervező szülők munkáját és a támogatók nagylelkű felajánlásait, segítségét, hogy ez a remek hangulatú este megvalósulhatott.

Színházlátogatás

Színház kedvelő csoportunk most teljes létszámmal az idei évad második előadásán vett részt Szolnokon a Szigligeti Színház ifjúsági bérletével, amely keretében „A régi nyár” című operettet tekinthettük meg. A darab egy olyan ünnepezt színésznő történetét mutatta be, aki már nem magának, hanem 18 éves lányának keresett szerelmet. Ám közben kiderült, hogy egy anya is lehet szerelmes, ha egy bizonyos régi nyárnak a szerelme kellő hőfokon parázslék a szívében. A Balázs Péter rendezésében színpadra vitt darabot olyan nagyszerű színészek tolmácsolták, mint Kertész Marcella, Kautzky Armand, Dósa Máttyás, Szél Noémi és Gyöngyössy Katalin.

ASZTAG

- szabadban tárolt, tartósan összerakott, cséplésre vagy nyomtatásra váró gabona (elsősorban búza) -

Mezőgazdaság - a legfontosabb hivatás a világon

Egy gyenge tél után vagyunk, már sok helyen nyílnak a tavaszváró virágok és érkeztek már gólyák is, és a madárhangok jelzik, hogy közeleg a tavasz.

A gazdák a tél során feltöltődtek hasznos ismeretekkel. Címnek egy növényvédő cég reklámtáskáján lévő feliratot választottam, jelezve, milyen sok ismeretre van szükségük a mezőgazdaságból élőknek. Korábban egyszer már írtam a paraszti munka sokrétűségéről ennek a lapnak hasábjain. Akkor Szabó Pál népi írótól idéztem, aki leírta, hogy az ő apjának mennyi mindenhez kellett értenie a vetéstől az aratásig, de tudni kellett a helyes metaszt és a méhészetet is.

A mezőgazdaság azóta sokat változott és a paraszt kifejezést sem igen használjuk, mert volt idő mikor a buta jelzővel párosították vagy zsíros parasztként, mint népellenesség volt megemlítve. Bízom benne, hogy vagyunk még, akiknek egy görcsös tenyerű munkában meghajlott hátú dolgos ember képe jut eszébe és a sok paraszti bölcsesség, mely a családok generációin át maradt fenn. Ma a gazda szó vált gyakorivá, ami többet jelent a csak számokkal való bánásmódnál, jelenti az adott gazdasághoz szükséges valamennyi ismeretet. Ezért fontos, hogy télen a gazdák, ha kell, oktatáson vegyenek részt, de fontos a szakmai rendezvényeken való részvétel, a kiállítások látogatása és a kollégák véleménye is ismeretül szolgálhat. Nem ismeretlen a gazdáknál az internet használat, ahonnan sok hasznos információ szerezhető be.

Most egy-két témáról írok, melyek a tél során megragadták figyelmemet.

Oktatás

A NAIK honlapján olvastam, hogy kevésbé érdeklődnek az agrárképzések iránt. Ezért lenne hasznos, ha minél többen már kisgyermekkorukban megismerkednének a növények természetével. Olyan hírt is olvastam, hogy Amerikában a testnevelés óra terhére a diákok idősebb emberek kertjét gondozzák. Természetesen nem kell csökkenteni a testnevelés órák számát, de a gyakorlati oktatásban lehetne minél több helyen tankerteket működtetni, amire már sok példa van az országban. Hogyan áll a mezőgazdasági képzés Gyomaendrődön? – tehetjük fel a kérdést. A Bethlen Gábor Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium eredményesen teljesít. Jelenleg is több, mint 500 tanulója van. Az Agrárminisz-

térium fenntartásában működő intézményben környezetvédelmi, mezőgazdasági és élelmiszeripari szakmákat sajátíthatnak el a hallgatók. Az Erasmus+ program keretében, a diákok nemzetközi tapasztalatokat szerezhetnek Franciaországban, Lengyelországban és Olaszországban. Természetesen a kísérő tanárok is sok ismerettel gyarapodnak az utak során. Az oktatáshoz kapcsolódik két szomorúbbnak tűnő hír, miszerint a Szarvason lévő egyetemi campus bezár és helyére Öntözési Vízgazdálkodási Intézet költözik. Erről bővebben majd egy másik írásban. Gödöllőn a Szent István Egyetem bizonyos ingatlanait a Premontrei rend kapja vissza. Mivel az öntözés a közeljövőben jelentős fejlesztés előtt áll, a képzés bizonyára fontos lesz és lesz rá megoldás. A gödöllői egyetem sorsa is meg fog oldódni, hiszen a premontrei rend tanító rend, tehát a visszakapott ingatlan sem fog mást szolgálni.

Öntözés

Erről a témáról az elkövetkező időkben sokat lehet majd hallani. Legelőször is fontosnak tartom leírni: **2019. évi CXIII. Törvény az öntözésről.**

Tehát most már a parlament által elfogadott jogszabály rendelkezik a mezőgazdaság eme fontos ágazatáról. Dr. Nagy István agrárminiszter is számtalan fórumon beszélt erről. Gyomaendrődön is elő kell venni a leporosodott terveket és lehet az öntözés érdekében fejleszteni. Régi mondás, hogy nem csak aszályban öntözünk, az öntözést tervezni kell. Hallomásból tudom, hogy a Körösladányi I. számú főcsatorna tisztítása megkezdődött és a ványai határban fog megtörténni a vízkivétel!!! A Peresi és Keselyői határrész mintegy 3500 ha területére kész a terv. Mikor lesz itt öntözés? Az öntözésről is lehet még bővebben beszélni, az elmúlt évben öntözött kb. 80 ezer hektár terület legalább négy-szeresére növelhető.

Precíziós gazdálkodás

Egy adott táblán belül más és más talajparaméterrel, gyomvisztonnyal találkozhatunk. A precíziós gazdálkodás lehetőséget ad ezek felismerésére és a korszerű technológiával külön dózissal kezelhetőek a táblarészek. Itt utalok a címre, a leírt feladatokhoz sok ismeret és hivatástudat szükséges.

Gyomaendrőd, 2020. 02. 29.

Várfi András
agrármérnök

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METAL STOP KERÉKPÁRÜZLET ÉS ÉPÜLETGÉPÉSZET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz

Tornádó elektromos kerékpárok,
gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
csövek, szerelvények.

- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- Led TV-k, porszívók
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSA-
TORNÁK és FÜSTCSÜVEK kedvező áron!
- kerékpárok JAVÍTÁSA - SZERELÉSE!

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909

Hítellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Békés Megyei Kormányhivatal Gyomaendrődi Járási Hivatal közleményei

További hírek és információk: www.bekesijarasok.hu

Telefon: 66/581-320

A százezredik ügyfelet köszöntötték a gyomaendrődi kormányablakban

Hinelné Szilágyi Krisztina személyében a százezredik ügyfelet köszöntötték pénteken a Gyomaendrődi Járási Hivatal Kormányablak Osztályán. Az integrált hatósági ügyfélszolgálati rendszer megvalósulása igazi sikertörténet a közigazgatásban – hangsúlyozta Takács Árpád.

A kormány megbízott emlékeztetett: a gyomaendrődi kormányablak 2015. április 30-án az országban századikként, a megyében harmadikként nyitotta meg kapuit az ügyfelek előtt, és mára bebizonyosodott, valós társadalmi igényt szolgál az egyablakos ügyintézés. Hetente ugyanis több mint 450, évente 21-22 ezer ember tér be ügyet intézni a kormányablakba Gyomaendrődön. A Békés Megyei Kormányhivatal szemléletének közép-pontjában az ember áll, akinek az ügyét intézik, és aki az ügyet intézi – mondta Takács Árpád, majd hozzátette: a megyében tavaly két újabb kormányablak létesült. Egy a mezőhegyesi Kantár épületben, az ország első integrált hatósági és agrárigazgatási központjában, a másik pedig a békéscsabai MÁV állomáson. A 16 kormányablak kiszolgálja a megye 360 ezer lakosát – tette hozzá a kormány megbízott, aki méltatta a gyomaendrődi kormányablakban dolgozó kollégák munkáját is.

2010-ben, amikor a kormányzat a közigazgatás egyszerűsítéséről döntött, sokan kétkedtek ennek sikerében. Mára azonban bebizonyosodott, hogy a kormányablakok beváltották a hozzájuk fűzött reményeket. Az ügyfelek elégedettsége alapvetően az ügyintézés minőségében rejlik – nyomatékosította Dankó Béla országgyűlési képviselő.

Toldi Balázs polgármester külön örömeinek adott hangot, hogy Hinelné Szilágyi Krisztina személyében éppen a Gyomaendrődi Család- és Gyermekegészségi Központ munkatársát köszönhetik a kormányablak százezredik ügyfeleként.

A százezredik ügyfélnek Takács Árpád kormány megbízott Békés vármegye egykori főispánja, Beliczey Miklós visszaemlékezéseit tartalmazó könyvet és emléklapot adományozott, Dankó Béla országgyűlési képviselő és Toldi Balázs polgármester virágcsokorral kedveskedett.

A férjével közösen két gyereket: a 7 éves Boglárkát és a 13 esztendőes Attilát nevelő, esetenként rendszerint dolgozó Hinelné Szilágyi Krisztina éppen családtámogatási ügyet intézett a kormányablakban.

Többször megfordultam már a kormányablak osztályon és teljesen pozitívak az ügyintézésről, az itt dolgozókkal kapcsolatos tapasztalataim – mondta Hinelné Szilágyi Krisztina. Nagyon segítőkészek, igazi ügyfélközpontú személet jellemzi a munkatársakat – tette hozzá a százezredik ügyfél.

Beiktatták a diák járási hivatalvezetőt és a diákpolgármestert

Gyomaendrődön a közelmúltban iktatták be hivatalába Deli Boglárka diák járási hivatalvezetőt és Csalah Kata diákpolgármestert. Toldi Balázs polgármester és dr. Pacsika György hivatalvezető a járási hivatal székhelyépületében megtartott rendezvényen adta át szimbolikusan a kulcsokat a megválasztott diákvezetőknek. Idén Deli Boglárka vesz részt diák járási hivatalvezetőként a különböző szakmai és kulturális rendezvényeken. A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium 11. osztályos diákja Deák Ramónától, a Bethlen Gábor Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium tanulójától vette át a stafétát.

A Bethlen Gábor Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium 10. osztályos tanulója Csalah Kata diákpolgármesterként lesz részese az idei városi

rendezvényeknek. Tavaly Deli Boglárka volt a város diákpolgármestere.

Dr. Pacsika György járási hivatalvezető kifejtette: kortársai körében az elektronikus ügyintézés ismertetése, népszerűsítése lesz az egyik legfontosabb feladata a diák járási hivatalvezetőnek.

Toldi Balázs polgármester elmondta, hogy a diákpolgármesterek fontos szerepe lesz a pályaválasztási vásár mintájára szervezendő városi rendezvényen is.

Középiskolákban népszerűsítették az elektronikus ügyintézt

Az elektronikus ügyintézés nyújtotta lehetőségekről tartott előadást a helyi középiskolák végzős diákjainak dr. Smiri Sándor, a Gyomaendrődi Járási Hivatal vezető-helyettese, a kormányablak osztályvezetője.

A Szent Gellért Katolikus Gimnáziumban, valamint a Bethlen Gábor Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakgimnáziumban egyaránt az elektronikus ügyintézés igénybevételéhez szükséges ügyfélkapus regisztráció menetével kapcsolatban tudnivalókat ismertette az előadó, aki interaktív módon néhanlyat bemutatott a szuf.magyarorszag.hu internetes oldalon elérhető ügyintézési lehetőségek közül, és szólt az elektronikus felvételi eljárásról is.

A Szent Gellért Katolikus Gimnáziumban az idei év diák járási hivatalvezetője, Deli Boglárka, míg a Bethlen Gábor Szakképző Iskolában az év diákpolgármestere, Csalah Kata segédkezett az előadás lebonyolításában.

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

FÖLDESI GUSZTÁVNÉ szül.: SZABÓ

*„Nem múlnak el ők, kik szívünkben élnek:
Híába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(Juhász Gyula)*

BORBÁLA gyomaendrői lakos életének 86. évében 2020. február 22-én az Égi hazába költözött.

GÁBOR ÖDÖN békéscsabai lakos életének 78. évében 2020. február 11-én viszaadta lelkét Teremtőjének.

KURILLA FERENC gyomaendrői lakos életének 75. évében 2020. február 22-én az Égi hazába költözött.

SOCZÓ BÉLA hunyai lakos 90 éves korában a szentségekkel is megerősítve, február 26-án az Égi Hazába költözött. Temetése március 2-án Hunyán volt.

Gyászolják: felesége, gyermekei, unokái, dédunokái és a hunyai hívek. Isten adjon neki örök nyugalommal!

SZAKÁLOS GYULÁNÉ szül.: VASZKÓ MAGDOLNA gyomaendrői lakos életének 91. évében 2020. február 12-én megtért Égi Atyjához.

Sírhelymegváltási lehetőség Endrőd katolikus temetőiben!

A Szarvasvégi temető régi gyermek-parcellájának szabad részein és a Központi temető köztemető melletti parcellájában is új sírhely-sorokat létesítettünk. A Szarvasvégi temető előnye, hogy belvizes időszakban is lehet koporsós temetést végezni magas fekvése miatt, a Központinak pedig az, hogy a sírhelyek a temető elején találhatóak. A sírhelyváltásról érdeklődni az Endrői Plébánián lehet munkanapokon délelőtt 9-től 12 óráig, vagy telefonon a 66/283-940-es számon, illetve az endrodi.plebania@gmail.com e-mail címen.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

AGRO ÁRUHÁZ

Tisztelt vásárlóim!

Téli ajánlataim:

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- kandallók, szeneskályhák
- kályhacsövek, szeneskannák
- biobrikett tüzelők, begyújtó kockák
- üstházak, zománczott üstök, gázégők
- üvegdemizsonok, borosüvegek
- bor- és cefreélesztők, pektinbontók
- műanyagbordók, műanyagkannák
- fejszék, balták, kéziszerszámok
- őszi műtrágyák, virágföldek, cserepek
- munkavédelmi cipők, csizmák, kesztyűk
- csavarok, szegek, zárok, lakatok stb.
- fóliák, zsákok, takaróponyvák

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

Fényképalbum

Február 25-én van a Kommunizmus Áldozatainak Emléknapja. Rájuk emlékezünk ezzel a képpel. A gyomai köztemetőben 2010. augusztus 28-án állítottak emlékművet az üldözöttek és áldozatok tiszteletére.

A Rózsashegyi Iskola hírei

„Mintha pásztortűz ég...”

Az Arany János Tehetséggondozó Program fennállásának 20. évfordulója alkalmából országos versmondó versenyt hirdetett 6. és 7. osztályos tanulók számára. Az első fordulót február 4-én rendezték a Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Általános Iskola, Gimnázium épületében. A tanulóktól Arany János Toldi című elbeszélő költeménye szabadon választott 4-6 versszakának értő és átélő előadását várták. A 6. osztályosok 35-en, a 7. osztályosok 27-en versenyeztek. Iskolánk 5 tanulója nevezte a versenyre: Horváth Nikolett, Nagy Katalin, Nedró Luca, Putnoki Balázs 6. a osztályos tanulókat és Csatári Levente 7. a osztályos tanulókat. A 7. osztályosok versenyében Csatári Levente 2. helyezést ért el, amellyel továbbjutott a második fordulóra.

Az Arany János verseny résztvevői

Zrínyi Ilona matematika verseny

Idén immár 26. alkalommal rendeztük meg a Zrínyi Ilona Matematikaverseny megyei fordulóját iskolánkban. Ebben az évben 82 tanuló vett részt a versenyen a városunkból, akiknek közel fele rózsashegyi diák volt. A verseny célja a matematika népszerűsítése. Az összeállított feladatsorokkal elsősorban a tanulók logikus gondolkodását kívánják mérni. Így lehetőség nyílik arra, hogy az iskolák 2-12. osztályos tanulói összemérhessék logikus gondolkodásukat, matematikai tudásukat. [Részletek és eredmények a mategye.hu honlapon](http://Részletek%20és%20eredmények%20a%20mategye.hu%20honlapon)

Bolyai természettudományi verseny

A Bolyai Csapatversenyt a matematika, illetve magyar nyelv és irodalom tantárgyak mellett természettudományból is megrendezik az egész ország területén, 5-8. osztályos diákok évfolyamonként szerveződő 4 fős csapatai számára. A Bolyai Természettudományi Csapatverseny az évfolyamonként aktuális természetismeret, biológia, kémia, fizika, földrajz tantárgyak anyagára épül a versenykiírásban részletezett módon. Ebben

a tanévben 2020. február 7-én került sor a versenyre, melyre iskolánkból 2 csapat nevezett. A 6.a osztályosok „Párosujjú 6. a-sok” csapata körzeti (Csongrád, Bács-Kiskun, Békés és Jász-Nagykun-Szolnok megye) 15. helyezést ért el, a megyei iskolák csapatai közül a 3.-ok lettek. A 6.b osztály „6.b-s fordokák” csapata körzeti 55. helyezést ért el, míg a megyei iskolák között 7. lett. Gratulálunk az eredményeikhez!

Farsangoltunk...

„Arcod rejtse álarc mögé, öltél cifra maskarát, szökjünk, tomboljunk. Itt a farsang, pörögjenek citerák!” (Kerék Imre)

Jó hangulatú farsangi mulatsággal telt el a délután február 18-án iskolánkban. A tornatermi jelmezes felvonulás után az osztályterekben folytatódott a közös játék, éneklés, táncolás. Ide az iskolába készülő ovisokat is meghívtuk, akik nagy örömmre szép számmal ellátogattak hozzánk. Ők a negyedikes gyerekekkel és a tanító néikkel töltötték el ezt a vidám délutánt.

A felső tagozatosok közös farsangi bulit rendeztek, ahol volt disco, játék, étel-ital és tánc. A jelmezes versenyt ezúttal Gyuricza Viktor nyerte, aki szakácsnak öltözött.

Február 8-án, szombaton a csárdaszállási óvodások és alsó tagozatos diákok is farsangi mulatságot tartottak. A gyerekek különböző műsorszámokkal készültek erre az alkalomra, majd meglepetésként Jimmy bohóc szórakoztatta interaktív módon a jelenlévőket. Idén is ötletes jelmezekbe bújtak kicsik és nagyok, amit zsűri értékelt. A tombolahúzást retro disco követte.

Jelmezben

Meséltek a kicsik

Lezajlott a városi Aranyfonál mesemondó verseny iskolai fordulójának az alsó tagozatosok körében. A 30 résztvevő közül a legjobbabb képviselhetik iskolánkat a városi versenyen. Első helyezettek: Csajbók Regina 1.b, Bálint Virág Zsófia 2.b, Dinya Gergő 3.b, Botos Marcell, Ujvári Eszter 4.b.

További információk, fotók: www.rozsashegyiiskola.hu

Háziverseny mesemondásból

FŐISPÁNI KÖRŰT

A vármegye törvényhatósági bizottsága — februári közgyűlésén — két volt főispánját választotta örökös tagjává. E megválasztás azoknak szólhat, akik a törvényhatóságnak hosszú ideig tevékeny tagjai voltak, vagy ősai vármegyének és annak népe érdekében különleges szolgálatot és érdemes munkásságot fejtettek ki. E szép és megüdvöztető kitérítésben részesült vármegyénk legfőbb főispánja: dr. vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla miniszteri osztályfőnök és harmadik előde: báró Feilitsh Bertold m. kir. titkos tanácsos.

Utóbbi urat a vármegye részén csak hírből ismerjük. Endrőd községet, annak egyházi és polgári vezetőséget sohasem tisztelte meg látogatásával. Még a község 250 éves fennállásának ünnepére sem jött le. A törvényhatósági bizottság bizonyára közelebbről és jól ismerte, ezért óhajtott, hogy megvegy tanácskozásában jogosult legyen részt venni e tisztas férfiú is.

Dr. vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla volt főispánunkat nem kell közelebbről bemutatni a körösvidék népének. A legkisebb verektől a legöregebb agastyánig ismeri jól mindenki és hálás szeretettel gondolnak rá minden időben. Az inséges idők rongyos, ehez munkacsáladáit különösen szívébe zárták képét, mert az ő iralmás jósága száz és száz munkás ajtaja elől kergette el az éhség és inség szörnyű remet. A vármegye jelentős ügyeiben a múltban is, most is teljes odaadással dolgozik, minden jogos és méltányos kérését egész szívvel karol fel.

E nemes férfiú örökbe lepett vármegyénk szép tehetségekkel és kivételes rátermettséggel megáldott fia: bajcsói Beliczay Miklós. A gerendási ősai kuriából, az Alföld egyik legszebb és legjobban kezelt birtokáról került a főispáni székbe és a mai szociális idők parancsára személyesen akarja bejárni, megismerni vármegyének minden zugát és lakosát. Hetek óta járja a vármegyét. Sem hideg, sem havazás, sem rossz út, sem a meghülés veszélye nem tartja vissza. A nép főispánja akar lenni, a népet akarja szemtől szembe látni és megismerni minden bajával, kívánóságával, helyes és jogos törekvéseivel együtt.

Uhlarik Béla helyébe méltó ember került. Az a rendkívül meleg szeretet és megbecsülés, mely utáiban mindenütt kísér, bizonyára erőt és kitartást ad

neki arra, hogy a várnyze javára kitűzött nagy és nemes céljait — a nép összességének lelkes támogatásával — végre is hajthassa.

A gyomai járás két nagy községét február 18-án látogatta meg Beliczay Miklós főispán. Ezuttal Gyomán töltötte idejének nagy részét, mert a múlt év novembereiben már volt Endrődön. Igérte azonban, hogy a tavasz folyamán bejárja a község külterületi részét és egyesületeit is. Szeretettel várjuk!

Endrődön meglátogatta régi hittanárát: Csernus Mihály apátlebanost, továbbá a köz-

ség főjegyzőjét Hersényi Lászlót, s a Magyar Élet Pártjának vezetőit: Kalmár Imrét, Kovács Libort, dr. Tóth Istvánt és Klinghammer László párttitkárt. Ezek után a Katolikus Népkörben (NÉP ház), a Kisgazda Körben és az Ipartestületben fogadta az endrődi egyesületek lelkes köszöntését.

Beliczay főispán mindenütt emelkedett és nagyhatású beszédeket mondott. Kitűnő szónok, aki a lelkek hurján nagy szerűen tudja megszólaltatni minden magyart összefogó programjának és célkitűzéseinek népies dallamát. Tudásától, energiájától, szívós magyar kitartásától sokat vár és remél az őt szívébe záró vármegye magyar népe.

ALÁÍRTÁK A FINN-OROSZ BÉKÉT

Keddén este a késői órákban röpitette világgá a táviró ezt a hírt, hogy aláírták a finn-orosz békeszerződést.

A békeszerződés értelmében Finnország átengedi a Szovjet-unióknak a karéiai földszorost Vuipurival együtt és katonai támaszpontot nyújt a Hankó félszigeten.

A hasadó tavasz napjaiban az első békeszerződés biztatás mindnyájunk számára, hogy talán nincs messze az az idő, amikor az emberi belátás győzedelmeskedik és véget vett annak a szörnyű vérontásnak, mely végső romlással fenyegeti a kultúra és civilizáció minden értékét.

Az Endrőd-Gyomai Takarékpénztár r.-t. közgyűlése

Járásunk egyetlen önálló pénzügyintézete 1940. március hó 25-én húsvét másodnapján d. u. 4 órakor tartja 46-ik rendes évi közgyűlést a Nepházban. Az intézet szármadéssainak adatait legjobban bizonyítják, hogy Csernus Mihály apátlebanos, kormányfőtanácsos elnöke alatt, hivatását maradéktalanul töltötte be, mert 1939. évben 283 tételben több mint 122 ezer pengőnyi új kölcsönt folyósított, legnagyobb részben a termelés fenntartása és fokozása érdekében. A tavaszi hónapokban különösen nagy szol-

gálatot tett a zöldhitelek folyósításával. Ugy halljuk, hogy rövidesen ebben az évben is megkezdik a zöldhitelek folyósítását, ami bizonyára nagy segítség lesz a gazdáknak az idei hosszú és kemény tél után. Az intézet újabb tovább haladást a fejlődés és megerősödés útján, betéje 20 százalékkal gyarapodott, ami legjobban bizonyítja a közönség bizalmát. Mint a „Futura” bizománya az 1939. évben 2253 tételben 208 waggon búzát bonyolított le, miáltal nagy szolgálatot tett a termelőknél. Részvényeseinek 3 százalékos osztalékot fizet.

Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Vásár Budapesten

A mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár március 30., április 7 napján lesz nyitva.

A kiállításra felárú jeyek válthatók Walthier György polgári iskola igazgatójánál. Az igazolványok ára darabonként 1 pengő 30 fillér.

A kedvezményes utazásra jogosító igazolványok Budapestre

utazásra 1940. március 24., április 7-ig (7-én azonban csak déli 12 óráig), a visszautazásra pedig március 30-án délután 4 óráig április 13-án 24 óráig érvényesek.

HIRDESSÉN

LAPUNKBAN

HIREK

Március 15-én, a magyar szabadság emlékűnnepén délelőtt 9 órakor ünnepélyes szentmisét mond Csernus Mihály apátlebanos. Ezt követően a polgári iskola nagytermében — az egyesületek és leventék — közös, műsoros ünnepséget tartanak. Az ifjúrag ünnepsége délután két órakor lesz ugyancsak a polgári iskola kulturtermében. Az ünnepségre községünkbe érkezik a kerület népszerű képviselője Horváth Géza ny. ezredes is.

Egyházi hírek. XII. Pius Pápa Öszentsége a városi káptalan tagjává kinevezett Molnár János prelátuskanonok az orosházi plébániára utódjává — dr. Lindenberger János apostoli kormányzó felterjesztésére — dr. Zahoray József szentszéki tanácsos, csorvási plébános nevezte ki. Kitűnő előd után méltó utódot kaptak az orosházi hívek.

Dr. Lindenberger János apostoli kormányzó a tisedésben levő endrődi kápláni állomásra dr. Hosszu László nagyváradi egyházmegyei áldozópapot küldötte.

Kubikus munkás-kongresszust tartottak március 10-én a szomszédos Mezőtúron. A Nemzeti Munkaközpont rendezésében több ezer munkás gyűlt össze az országos nagygyűlésre. Endrődről dr. Tóth István és Klinghammer László vezetésével nagyobb számú munkáscsapat vett részt a kongresszuson, melyen a beteg Marton Béla országos elnök helyett dr. Spett Ferenc mezőtúri képviselő elnököt, s melyen résztvevő és nagyhatású beszédet mondott a munkásság hűségese barátja és támogatója, kerületünk képviselője Horváth Géza is. A kongresszus értékes felszólalások után elfogadta azt az indítványt, hogy a kubikus munkát szakmai munkának nyilvánítsák, kívánták a munkaközvetítés rendezését és új munkakalkulációnak teremtését, továbbá a OTI reformját és a vasúti kedvezmények kiterjesztését a munkásságra is.

Rakodó-rikóttót épít a Földművelésügyi Minisztérium Gyomán és Endrődön is. Gyomán — a község gardán kívül a dévanyai, köröstarcsai és ladányi termelők gabonái jutnak kikötőhöz, míg Endrődön az endrődi határral határos kondorosai, Békés és Mezőberény nyugati, Szarvas keleti határrésze, sőt a csorvási és szénási gardák jutnak a legközelebbi Körös-rakodóhoz. Mindkét község méltányos kérelmének teljesítését a vármegye főispánja kedvező előterjesztésének, vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla miniszteri osztályfőnök és Horváth Géza képviselő hathatós támogatásának köszönheti a vidék lakossága.

80 évvel ezelőtt írták...